

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

Zitting 1975-1976

Nr. 10

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 1 juni 1976

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezigheid met kennisgeving, blz. 345.

Sector Economische Zaken - 4-XII (1975
1976) - Nrs. 1 tot 3.

REKENING VAN DE RAAD VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1974. BEGROTING VAN DE RAAD VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975.

Herhaling van de zonder gevolg gebleven
naamstemming, blz. 345.

Algemene bespreking

Sprekers : de heren J. VERHAEGEN, verslaggever, P. PEETERS, L. D'HAESELEER, Staatssecretaris voor Openbaar Ambt, G. VAN IN, D. CLAEYS, J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen, M. COPPIETERS, A. DIEGENANT, J. DE SAEGER, Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, F. DE BONDT, G. GEENS, Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid, blz. 346.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Goedkeuring van de ontwerp-agenda, . blz. 346.

Artikelsgewijze bespreking

Sprekers : de heren A. LAGAE, A. LAVENS,
Minister van Landbouw, blz. 357.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending, blz. 346.

Naamstemming, blz. 360.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 - Ontwerpen van decreet.

Sector Middenstand - 4-III (1975-1976) -
Nrs. 1 tot 4.

Sector Verkeerswezen - 4-IV (1975-1976)
- Nrs. 1 tot 4.

Sector Volksgezondheid en Gezin - 4-V
(1975-1976) - Nrs. 1 tot 3.

Sector Landbouw - 4-VI (1975-1976) -
Nrs. 1 tot 4.

VRAGEN (R.V.O. art. 52)

1. Vraag van de heer R. Mattheyssens tot de Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid over de uitvoering van de resolutie van 18 november 1975 in verband met een onderzoekprogramma betreffende de taaltoestanden in het bedrijfsleven, blz. 362.
2. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het uitblijven van een ontwerp van decreet betreffende de bescherming van de landschappen, blz. 363.

3. Vraag van de heer G. Van In tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitbreiding van de bescherming van het polderlandschap in de Zwinvlakte, blz. 363.
4. Vraag van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Landsverdediging over de jongerenwerking bij de eenheden gevestigd in de Duitse Bondsrepubliek, blz. 364.
5. Vraag van de heer J. Van Elewyck tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitvoering van het decreet van 13 juni 1975 houdende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige toneelkunst, blz. 365.
6. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Eerste Minister over de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, blz. 366.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer W. Jorissen tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over principieel verzet tegen wederopbouw van verdwenen of niet meer te herstellen gevels.

Sprekers : de heren W. JORISSEN, B. COOLS, mevrouw R. DE BACKER - VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 367.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

blz. 371.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN

(R.v.O. art. 51) blz. 371

BIJLAGEN

Begrotingstabellen, blz. 373.

VOORZITTER :**de heer J. Bascour**

De heer, D. Coens, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 14.40 uur.

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

DE VOORZITTER : Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

R. Lecluyse, A. Van Hoorinck, A. Vleriok, gezondheidsredenen.

M. Vandewiele, B. Van Hoeylandt, buitenslands. W. Calewaert, W. Geldolf, H. Suykerbuyk, J. Wijninckx, ambtsverplichtingen.

A. Van Lent, R. Vannieuwenhuyze, E. Vansteenkiste, familieverplichtingen.

REKENING VAN DE RAAD VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1974**BEGROTING VAN DE RAAD VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1975****Herhaling van de zonder gevolg gebleven naamstemming**

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de herhaling van de tijdens de vergadering van dinsdag 18 mei 1976 zonder gevolg gebleven naamstemming over de rekening van de Raad voor het begrotingsjaar 1974 en de werkingsbegroting van de Raad voor het begrotingsjaar 1975.

Uitslag van de stemming :

134 leden namen deel aan de stemming,

134 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt de Raad zijn rekening 1974 en werkingsbegroting 1975 aan.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens J. (Mw)
Aerts J.
Akkermans P.
Bascour J.
Belmans J.
Bergers G.
Bertels L.
Blancquaert François
Bode M.
Boel H.
Boey F.

Boeykens G.
Bogaerts August
Bourgeois A.
Cantillon L.
Claes Albert
Claeys Dries
Glaeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Coppieters M.

Cuvelier E.
Daams Jean
Daems Joseph
d'Alcantara A.
Danschutter L.
De Backer-Van Ocken
(Mw)
de Bruyne H.
De clercq Constant
Declercq Tijn
De Croo H.
De facq E.
De Gr&ve L.
De Kegel G. (Mw)
Delepierre L. (Mw)
Demeester-De Meyer
(Mw)
Demey O.
Deneir A.
De Paepe P.
Dequae A.
De Seranno J.
De Vidts P.
Devos G. (Mej.)
Dewulf Maurice
D'haeseleer L.
D'Haeyer R.
D'Hondt-
Van Opdenbosch P.
(Mw)
Diegenant A.
Dielens G. {(Mej.)
Dupont A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Geribs J.
Gheysen R.
Gijs R.
Grootjans F.
Henokens J.
Jorissen W.
Julliams I. (Mw)
Kelchtermans L.
Keuleers J.
Lagae A.
Laridon A.
Lavens A.
Leemans E.
Lennsens J.
Leynen H.
Leys P.
Lindemans L.
Maes Nelly (Mw)
Maes Robert
Martens Wilfried
Mattheysens R.
Mesotten W.
Monard G.

Moors C.
Nauwelaers L.
Nyffels G.
Olaerts J.
Olivier M.
Peeters Paul
Peeters Renaat
Persyn W.
Poortmans P.
Ramaekers J.
Rombaut L.
Rutten M.
Sels L.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Somers J.
Staels-Dompans N.
(Mw)
Steyaert H. (Mej.)
Swaelen F.
Temmerman G.
Tobback L.
Uyttendaele R.
Vanackere L.
Van Canneyt J.
Vandamme F.
Vandenabeele A.
Vandenbergh G.
Van den Eynden J.
Van der Aa M.
Vanderborgh F.
Van der Elst F.
Vandersmissen E.
Van Dessel J.
Van Elsen C.
Vangeel J.
Van Geyt L.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vanijlen E.
Van In G.
Vankeirsbilck E.
Van Nooten E.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste Luc
van Waterschoot J.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verhaegen Joris
Verleysen W.
Vemimmen W.
Verroken J.
Vreven A.
Waltniel L.
Wijnen F.
Willems G.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN**Goedkeuring van de ontwerp-agenda**

DE VOORZITTER : Dames en Heren, namens het Bureau stel ik voor thans de behandeling aan te vatten van de punten die voorkomen op de ontwerp-agenda welke werd rondgedeeld.

Is de Raad het daarmee eens ?

(Instemming)

Aldus is besloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**Indiening en verzending**

DE VOORZITTER : Volgend voorstel van resolutie werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

Voorstel van resolutie van de heer D. Coens C.S. betreffende het doen ressorteren van het tijdschrift „Taalbeheersing in de Administratie” onder de Minister van Nederlandse Cultuur uit oogpunt van financiering en verspreiding - 164 (1975-1976) -Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 - Ontwerpen van decreet.

Sector Middenstand - 4 - III (1975-1976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Verkeerswezen - 4 - IV (1975-1976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Volksgezondheid en Gezin - 4 - V (1975-1976) - Nrs. 1 tot 3.

Sector Landbouw - 4 - VI (1975-1976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Economische Zaken - 4 - XII (1975-1976) - Nrs. 1 tot 3.

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en Heren, aan de orde zijn de ontwerpen van decreet houdende begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976, sectoren Middenstand, Verkeerswezen, Volksgezondheid en Gezin, Landbouw, Economische Zaken.

Ik stel voor één enkele algemene bespreking over die sectoriële begrotingen te houden.

(Instemming).

De algemene bespreking is geopend.

De heer J. Verhaegen, algemeen verslaggever namens de Commissie voor de begroting, heeft het woord.

DE HEER J. VERHAEGEN : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

DE VOORZITTER : Vraagt iemand van de verslaggevers, 'auteurs van de deelverslagen, het woord ? *(Nee)*

De heer Paul Peeters heeft het woord.

DE HEER PAUL PEETERS *(op de tribune)*: Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's. Ter gelegenheid van de bespreking van de begroting zou ik een paar woorden willen zeggen betreffende de problemen van de sociale promotie van de jonge zelfstandigen en de beroepsopleiding.

Het valt ons inderdaad op dat de vergoeding voor sociale promotie van de jonge zelfstandigen al deze jaren nog steeds niet werd aangepast en dat zij op dit ogenblik zelfs het fantastisch lage bedrag van 5,35 F per uur bedraagt, daar waar hun collega's arbeiders volledig vergoed worden langs de kredieturen en de landbouwers en helpers in de landbouw een bedrag van 60 F per uur ontvangen.

De Minister heeft in de commissie terzake gezegd dat het in de bedoeling ligt in de loop van de volgende jaren een aanpassing door te voeren in de sociale promotie van de jonge zelfstandigen. Daar waar de Minister stelt voor de sociale promotie voor jonge zelfstandigen naar een maximumbedrag van 10.000 frank te streven, lijkt mij dit onvoldoende. Ik hoop derhalve dat hiervoor iets zal worden gedaan.

In de huidige situatie lijkt het mij ook noodzakelijk een paar woorden over de beroepsopleiding van de zelfstandigen te zeggen. Deze beroepsopleiding met haar drie facetten van scholing, beroepsvervolmaking en patroonsbekwaamheid, is nog steeds aan het oude stelsel toe. Nog steeds werd geen enkele verbetering doorgevoerd om dit zeer ingewikkelde en allesbehalve goed georganiseerde huis te herstructureren.

Sinds maanden wachten wij op het koninklijk besluit dienaangaande. De reden hiervoor is dat „kleine kapelletjes, grote kapellen, kleine en grote kerkjes” in ons Vlaamse land niet akkoord zijn om aan een volledige herstructurering van de beroepsopleiding te beginnen. Daarom lijkt het mij noodzakelijk dat we, over de meningen van de verschillende partijen heen, tot de zo noodzakelijke herstructurering komen. Het gaat toch niet op dat de scholing die aan onze jonge zelfstandigen een beroepsopleiding moet brengen, zou blijven doorgaan zoals ze op dit ogenblik in het Vlaamse land nog steeds wordt gestructureerd en georganiseerd.

Het systeem van de leersecretariaten, dat oud is

en voorbijgestreefd, moet volledig worden afgeschaft. Wij moeten er naar streven om in het Vlaamse land tot het herstructureren van centra voor beroepsopleiding te komen.

Deze centra mogen, wat mij betreft, kantonaal of arrondissementeel worden gestructureerd, maar wel op een andere wijze dan in Wallonië. Ik heb inderdaad het gevoel dat men de beroepsopleiding wil herstructureren op dezelfde wijze in gans België. Dit gaat niet, er dient anders gestructureerd in Wallonië, in Brussel en in het Vlaamse land. Inderdaad, de noden van de jonge zelfstandigen en hun beroepsopleiding zijn in het Vlaamse land helemaal verschillend van deze in Wallonië, waar bij voorbeeld de afstanden naar bepaalde centra veel groter zijn dan deze in het Vlaamse land. Gelet op het uitblijven van een initiatief terzake wil ik erop aandringen dat in deze Cultuurraad dringend een poging zou worden gedaan om in Vlaanderen tot deze herstructurering te komen, door centra op te richten waar het hele huis van de beroepsopleiding wordt in onder gebracht : zowel de scholing als de beroepsvervolmaking en de patroonsopleiding. In centra waar we kunnen werken — en dat lijkt me zeer belangrijk — met **valabele** krachten, met mensen die van de **be**roepsopleiding voor zelfstandigen iets afweten en erover kunnen meepraten, en niet, zoals dit reeds sinds jaren gebeurt, met leerkrachten die, zonder dat ze ook maar iets van de eigenlijke noden en problemen van de zelfstandigen afweten, 's avonds alleen als bijverdienste les komen geven aan zelfstandigen. In centra die geleid worden door zelfstandigen en niet door vrijgestelden of werknemers die het beheren als bijverdienste beschouwen. Derhalve zou ik willen vragen, mevrouw de Minister, heren Ministers, dat een ernstige poging wordt aangewend om in het Vlaamse land tot een herstructurering van de beroepsopleiding en de beroepsvervolmaking van onze zelfstandigen te komen. (*Applaus bij de leden van de Volksunie*).

DE VOORZITTER : De heer Staatssecretaris voor Openbaar Ambt heeft het woord.

DE HEER L. D'HAESELEER, Staatssecretaris voor Openbaar Ambt (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren. Collega Olivier heeft mij gevraagd hem te willen vervangen daar zijn aanwezigheid op het Nationaal Comité voor Economische Expansie hem niet toelaat vandaag hier aanwezig te zijn. Ik zal mij dan ook veroorloven lezing te geven van zijn nota : Het begrotingsontwerp dat ik de eer heb U voor te dragen slaat op een gezamenlijk krediet van 379.100.000 frank hetzij 378.800.000 frank voor de uitgaven betreffende het onderwijs en 300.000 frank voor de uitgaven, betreffende de permanente vorming. De Commissie voor onderwijs heeft op 4 mei 1976

het deel dat betrekking heeft op het onderwijs onderzocht en de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport heeft ook op 4 mei 1976 verslag uitgebracht op het voorziene bedrag inzake permanente vorming.

Tijdens de vergadering van 18 mei 1976 heeft de Commissie voor de begroting de verslagen van de gespecialiseerde commissies onderzocht en werd het volledige ontwerp goedgekeurd.

Ter gelegenheid van de verscheidene commissiebesprekingen hebben de leden vragen gesteld, namelijk inzake :

1. reorganisatie van de beroepsopleiding en beroepsvervolmaking in de ambachten en neringen ;
2. de concurrentie inzake taalkursussen die bestaat tussen de scholen voor middenstandsopleiding en het onderwijs voor sociale promotie ;
3. de verbetering van de pedagogische opleiding in de middenstandsscholen ;
4. de daling der kredieten voorzien voor de sociale promotie van de zelfstandigen.

Al deze vragen werden door mijn collega beantwoord, bijzonder wat de vorming van de beroepsopleiding betreft, die streeft naar de voortdurende vorming van de middenstand. Wat ook de gevraagde statistische gegevens betreft werd aan de commissieleden een volledig jaarverslag van het Nationaal Comité voor Beroepsopleiding overgemaakt.

Wat de overige bemerkings betreft die hier zo even door de heer P. Peeters werden gemaakt, met name inzake de sociale promotie voor de zelfstandigen, het uitblijven van het Koninklijk Besluit betreffende beroepsvervolmaking en beroepsopleiding en de herstructurering van de leersecretariaten, zal ik niet nalaten deze over te maken aan mijn collega die er ongetwijfeld het nodige gevolg zal willen *aan geven*. (*Applaus bij de leden van de meerderheidspartij*).

DE VOORZITTER: Dames en heren, voor de sector verkeerswezen is de heer Van In als spreker ingeschreven.

De heer Van In heeft het woord.

DE HEER G. VAN IN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, dames en heren, om te beginnen moet ik mijn verwondering uitspreken over de gang van zaken in deze vergadering.

Volgens mijn bescheiden mening is het een slechte manier van werken om zo maar **materies** die met mekaar geen verband hebben, tenzij ze toevallig behoren tot wat wij de **cultuurautonomie** hebben

genoemd, door mekaar te mengen. Tevens stel ik vast, aansluitend bij het antwoord dat door de heer Staatssecretaris voor Openbaar Ambt aan de heer P. Peeters werd gegeven, dat de antwoorden precies uit hetzelfde hout zijn gesneden en dat ze inderdaad, met van aard zijn om op een of andere manier tegemoet te komen aan de desiderata van de interpellant.

Vervolgens, mijnheer de Voorzitter, en minstens even belangrijk, meen ik in deze Cultuurraad, ter gelegenheid bv. van de bespreking van de werking van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, hetgeen voor een deel onze 'aanwezigheid in Brussel inhoudt, met klem te moeten protesteren tegen de vernederende bejegening van de Vlamingen in verband met de proclamatie van de **Koningin Elisabethwedstrijd. (Handgeklap bij de leden van de Volksunie).**

Op deze tribune is reeds gezegd dat men een herhaling van dergelijke feiten niet meer zou dulden. Deze wedstrijd wordt weliswaar gefinancierd door de gezamenlijke begroting en wij hebben daar dus geen rechtstreeks verband mee, tenzij wij toch ook allemaal qualitate qua leden van Kamer of Senaat zijn. Ik geloof dat elk van ons, indien hij nog haar op de tanden heeft, om het beleefd uit te drukken, de moed moet opbrengen om daar waar het hoort, in de organismen die ertoe geëigend zijn, te protesteren en desnoods dit beschamende spektakel volledig moet ophouden. Vandaar, mijnheer de Voorzitter, naar de bespreking van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme is inderdaad maar een stap, want daar staan wij voor dezelfde toestand. Er is ons in het kader van het toeristische beleid bij herhaling door de Minister in functie, die toevallig een Vlaming is, aangekondigd dat men tot wezenlijke hervormingen zou overgaan bij het beleid van dat Commissariaat-Generaal Men heeft geneigd — ik haal trouwens uit het verslag aan — dat men in de schoot van het Commissariaat-Generaal is overgegaan tot de oprichting van afzonderlijke polen van werking met een gezamenlijke dienst.

De eerste vraag, mijnheer de Voorzitter, U die het gezag van deze vergadering moet doen naleven, is : in welke mate de Cultuurraad niet moet betrokken worden, weze het bij een taak van de uitvoerende macht, akkoord, maar in elke geval bij de schikkingen die moeten genomen worden om deze Nederlandstalige dienst in de schoot van het Commissariaat-Generaal te organiseren, zijn bevoegdheden te bepalen, zijn werkzaamheden te regelen, met één woord, te zeggen dat inderdaad naar behoren op een Vlaams eigen manier deze dienst kan functioneren. Ik verwijs naar een Vrije Tribune, verschenen in De Standaard van 3 februari 1976, waarin gezegd wordt dat de werking van het Commissariaat-Generaal althans in den vreemde, het voorwerp zou kunnen zijn van enige

discussie. Waarom ? Omdat bepaalde personen — hier gaat het over de honorabele heer Van Hove — zich niet voldoende kunnen vergewissen over de draagwijdte van onze culturele autonomie. Men meent met name dat de vertegenwoordiging op toeristisch gebied van onze cultuurgemeenschap in den vreemde zou kunnen gestoord worden door het feit dat het Commissariaat-Generaal wordt gesplitst. Welnu, het is duidelijk dat dit niet het geval is. Ik verwijs trouwens naar de inspanningen die wij soms voorbarig en soms zonder veel gevolg moeten doen, om de internationale culturele relaties waar te maken. Want, precies op dat vlak, lijkt het mij een geëigend terrein om samen met de Vlaamse tak van het Commissariaat-Generaal, indien deze ooit tot stand komt, samen met onze culturele vertegenwoordigers in het buitenland, ervoor te zorgen dat, zonder te schaden aan de budgettaire regelen, een geëigend publicitair beleid in het buitenland tot stand komt. Ik verwijs hier eveneens naar de vraag die ik in verband met de propaganda in West-Duitsland heb gesteld. Maar dit voorbeeld kan verveelvoudigd worden. Ik denk aan de propaganda in de Engelstalige landen, of de propaganda in Ile de France. Dit alles om U te zeggen dat na vier jaar cultuurautonomie en na evenlange tijd van vage en zonder realisaties gebleven beloften, wij op het stuk van de conceptie van het Commissariaat-Generaal nog altijd even ver staan.

Integendeel, dat er nu zelfs een bepaalde tegenwind schijnt te gaan opsteken wanneer de spaarzame en schaarse realisaties nopens deze Vlaamse eigenheid in datzelfde Commissariaat-Generaal in discussie worden gesteld. Ik geloof dat wij daar scherp moeten tegen reageren. Het verwondert mij dat er vanwege het departement van Verkeerswezen nopens de zogenaamde ongeschiktheid van de cultuurautonomie om de toeristische promotie in het buitenland te gaan verdedigen, niet categoriek werd op geantwoord.

Integendeel, wanneer wij hier in toeristisch verband spreken over een Nederlandstalige eigenheid, dan wordt precies bij voorbaat de geschiktheid van de diensten in kwestie gesteld. In meen dat wij terzake niet aan kleine verworvenheden moeten laten tornen.

Voor het overige, mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wil ik zeer bondig zijn. Het is een materie die ik reeds herhaaldelijk in de schoot van deze vergadering — meestal zonder veel gevolg — heb behandeld.

In de eerste plaats het zogenaamde kampeertoe-risme. De leden van deze vergadering weten dat de wetgeving die het kamperen heeft geregeld dagtekt van het jaar 1970.

In dit verband was het nuttig, om ter gelegenheid van de bespreking van de kampeerwet, vast te

stellen dat er op dat ogenblik 522 nationale kampeertreinen waren, want ik spreek hier ook over nationale wetgeving. Hiervan bevinden er zich 277 in Vlaanderen en 243 in Wallonië. Voor de Vlaamse Brusselaars hier aanwezig kan ik zeggen dat bij het totstandkomen van de wet twee kampeertreinen bestonden op het Brussels grondgebied. Hoe de toestand nu is, konden wij vernemen naar aanleiding van een vraag gesteld tijdens de vorige vergadering. Momenteel bezit Vlaanderen 154 kampeertreinen met vergunning, hetgeen een schijnbare vermindering inhoudt van 123 ten opzichte van het jaar 1969-1970. In Wallonië zijn 326 kampeertreinen met vergunning, wat ten opzichte van het jaar 1969-1970 een vermeerdering betekent van 83.

U kan eveneens vernemen dat er in de huidige stand van zaken geen enkel kampeertrein in Vlaanderen heeft genoten van de zogenaamde wederuitrustingspremies, terwijl Wallonië op dat stuk 21 uitbetalingen van premies heeft bekomen. Hoe deze eigenaardige toestand ontstond, kan verklaard worden door een schijnbare vermindering van het aantal kampeertreinen in Vlaanderen en anderzijds het niet-uitbetalen, van premies, hetgeen te wijten is aan een ganse reeks omstandigheden waarvan ik ter illustratie van de machteloosheid van deze Cultuurraad er enkele zal opnoemen. In de eerste plaats het feit dat, door een speling van de nationale wetgeving met lokale besturen, de overgangperiode om tot volwaardige kampeertreinen te komen is verlengd. Bovendien is er discussie ontstaan in verband met de uitvoeringsbesluiten krachtens de wet van 1970 op de kampeertreinen die als het ware hangen tussen de verschillende reglementaire beschikkingen.

Vervolgens zijn er gewestplannen, waardoor het niet gemakkelijk wordt om bepaalde kampeertreinen te wettigen. Daarbij blijkt ook dat de bestaande wetgeving niet is aangepast aan de reële toestand.

Tenslotte — en dit is hier tot in den treure gezegd geworden en trouwens door de Minister bevestigd — hangt de materie af van een zodanig groot aantal 'punten dat de kat er haar klassieke jongen niet in terugvindt.

DE HEER D. CLAEYS : Mijnheer Van In, mag ik u even onderbreken ?

DE HEER G. VAN IN : Zeer zeker, mijnheer Claeys, en dit zal misschien de aandacht van de Vergadering — die meer op een markt dan op een Cultuurraad gelijkt — even gaande houden.

DE HEER D. CLAEYS : Er is een fundamentele verwarring tussen kampeertreinen en weekendverblijfplaatsen. Wanneer men spreekt over een zogezegde vermindering van het aantal kampeertreinen bij ons is dit te wijten aan het feit dat

vroeger de campings en al die verblijfplaatsen als kampeertreinen werden geklasseerd. Nu gebeurt er een splitsing tussen campings en weekendverblijfplaatsen. Het eerste valt onder de bevoegdheid van het departement van Verkeerswezen en het ander onder de bevoegdheid van Ruimtelijke Ordening.

DE HEER G. VAN IN : Mijnheer de Voorzitter, dit gezegd en beaamd zijnde moet ik toch de aandacht van deze Vergadering trekken op het feit dat het kampeertoerisme met enorme schreden vooruit is gegaan. Dit geldt niet alleen voor de kust, maar het geldt eveneens voor de Kempen. Wij mogen vaststellen dat tussen het jaar 1957 en 1970 — dit zijn referentiejaar waarvan ik de cijfers bezit — het aantal overnachtingen verdubbelde. Maar wanneer wij de stijging van het aantal overnachtingen bekijken ten opzichte van de verschillende wijzen waarop het toerisme wordt beoefend, zien wij dat het appartementstoerisme verdubbelde en dat voor het hotel- en pensiontoerisme deze verhoging slechts x 0,2 bedraagt — dit is dus nauwelijks twee tienden méér — terwijl het kampeertoerisme een zeventvoudige verhoging kent van het aantal overnachtingen.

Ik maak hier de correctie op het nationale vlak voor de betrokken periode. Dit zijn trouwens gegevens die wij zowel voor de kust als voor de Kempen kunnen terugvinden.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, hoe dan ook, wij staan voor wat de modernisering van het kampeertoerisme betreft, in een impasse. Deze impasse is op dit ogenblik klaarblijkelijk niet op te lossen of althans kan men of wil men het niet oplossen. Maar de wildgroei van de kampeertreinen kunnen wij slechts maar vaststellen. Deze wildgroei is een schade, zowel voor de gebruikers van de kampeertreinen en voor de plaats waar deze terreinen zijn gelegen, als voor het algemeen imago van de toeristische bedrijvigheid.

Ik veronderstel dat iedereen het erover eens is dat op dit vlak zo spoedig mogelijk en op een behoorlijke manier dient te worden opgetreden.

Het weze nog eens gezegd in deze Cultuurraad dat de luttele middelen die in deze begroting voorhanden zijn teneinde te kunnen optreden niet zullen toelaten hieraan iets te veranderen. Men kan toch niet met amper 10 miljoen daaraan een wezenlijke verandering brengen.

Ter informatie weze nog eens herhaald dat volgens benaderende cijfers de totale toeristische investering aan de kust alleen 300 miljard moet bedragen en dat de toeristische uitgaven in 1975 aan de kust worden geschat tussen 15 en 20 miljard. Dit zijn trouwens cijfers die ik reeds vroeger heb naar voren gebracht, maar niemand scheen onder de indruk te zijn !

Van het kampeertoerisme naar het hoteltoerisme is uiteraard maar een kleine stap. Dààr ligt de toestand echter totaal anders. Ik wil vandaag daarvoor niet nutteloos lang de aandacht van de Minister en van deze Vergadering vragen, omdat deze problemen een zodanige specialiserende achtergrond hebben dat wij ze beter in de schoot van een commissie — of beter nog, mijnheer de Minister — in het kader van een „hearing” zouden kunnen tegemoet treden.

Ik wens te weten welke de houding is van de huidige hotel- en pensionuitbaters die geplaatst worden voor de keuze ofwel hun bedrijf te laten stagneren ofwel grote omvangrijke kosten doen om zich op een bepaald peil te kunnen houden. Daarnaast staan dan een aantal, wat men genoemd heeft, moderne eigentijdse initiatieven. Ook dit laten wij op dit ogenblik liefst buiten discussie, maar vroeg of laat zal toch door de overheid een bepaalde houding moeten worden aangenomen in het kader van de globale toeristische politiek, ik herhaal het, van de globale toeristische politiek, om onze beleidsopties te bepalen ten opzichte van hetgeen wij in het algemeen het hotel- en het pensioentoerisme noemen.

Dames en heren, hiervoor vraag ik dan wel uw bijzondere aandacht. Het staat muurvast dat, niet-tegenstaande de terugloop van de hotelbezetting, het hotel of het pension nog altijd als het ware het breekijzer is om een toeristische meerwaarde in te brengen. Met andere woorden, de vreemde toerist die voor het eerst naar onze streken komt, zal ook in die hoedanigheid in eerste instantie contact opnemen met een hotel of met een pension, om dan pas later over te stappen bijvoorbeeld naar een appartement of een camping. Het is een middel van kennismaking en als wij daaraan niet de nodige aandacht besteden, kunnen wij in dat verband een belangrijke potentiële macht verliezen.

In het kader van de algemene toeristische politiek resten mij nog enkele bijkomstige maar niet te verwaarlozen beschouwingen.

Ik meen te weten dat een zaak op dit ogenblik nogal actueel is, met name de zomerruuregeling. Mijnheer de Voorzitter, u kan zich afvragen in hoeverre deze zomerruuregeling de Cultuurraad aanbelangt. Ik zeg het maar terloops, maar het is natuurlijk van het grootste belang dat bij het benaderen van de vrijetijds mogelijkheden van elkeen, de zomerruuregeling in ogenschouw wordt genomen. Doen wij dat niet, dan stagneren wij, sluiten wij niet aan bij de tendens in andere landen en dan dreigen wij ook daarvan de nadelige gevolgen te dragen.

Ik meen te weten dat in E.E.G.- of in Benelux-verband wordt overwogen tot een gezamenlijke regeling te komen. Het is dus nuttig dit hier nog eens

te laten bevestigen en 'precies te laten aanduiden waar en wanneer deze nieuwe uurregeling tot stand zal komen.

Iets wat wellicht minder de algemene concensus zal wegdragen is het probleem van de vakantiespreiding, omdat hier klaarblijkelijk de belangen van de toerist en van diegenen die aan vrijetijdsbesteding doen, in conflict 'dreigen te komen met de belangen van bijvoorbeeld het onderwijzend personeel, van het bedrijfsleven of van bepaalde andere takken van de activiteiten. Naar mijn mening is deze tegenstelling eerder verbaal dan werkelijk. Men moet ons inderdaad niet wijsmaken dat een beperkte vakantiespreiding, die de vakanties zou laten uitdeinen, hetzij naar juni enerzijds, hetzij naar september anderzijds, ook maar van aard zou zijn de belangen van de industrie, het bedrijfsleven of het onderwijs in het gedrang te brengen.

Ik geef u een klein praktisch voorbeeld, dat voor diegenen die het vroegere systeem hebben meege maakt toch wel sprekend moet zijn. In de huidige stand van zaken is het zover gekomen dat de studenten van universiteiten en hogere scholen praktisch het ganse jaar door examens afleggen. Zij staan als het ware voortdurend onder deze examendwang. Ik laat de pedagogische benadering van deze toestand in het midden maar moet toch constateren dat men hier aan een soort spreiding van examens heeft gedaan die, naar mijn bescheiden mening, evenzeer in conflict dreigt te komen met bepaalde pedagogische vereisten.

Wanneer wij spreken over vakantiespreiding en wanneer bepaalde mensen de slogan uitkramen dat „eerst de pedagogische vereisten en dan pas de sociaal-economische vereisten aan bod mogen komen”, dan zou deze tegenstelling beter achterwege worden gelaten en verdient deze kwestie ernstig te worden overwogen, zoals dit trouwens in onze buurlanden het geval is.

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, enkele korte, al te korte bedenkingen in verband met het toeristisch beleid. Sta mij toe te besluiten met de bedenking die ik hier reeds drie jaar geleden, twee jaar geleden en ook vorig jaar heb gemaakt.

Als wij het geluk of het ongeluk hadden te worden geconfronteerd met een cultuurautonomie die wij een man zonder spieren en op leme voeten zouden kunnen noemen, dan is het in de context van een toeristisch beleid in elk geval een spierloze en een lemen situatie.

Ik verduidelijk even. Waarom spierloos ?

Omdat we niet over de geëigende organismen beschikken om wat wij eventueel zouden kunnen beslissen over te brengen. Zij loopt ook op lemen voeten, omdat eens te meer moet worden gezegd dat de materie, die door de grondwetgever onder de benaming toerisme aan de cultuurautonomie

werd toebedeeld, een zo algemene materie is die onder verschillende departementen ressorteert dat, tenzij men zeer vlug en kordaat ingrijpt om preciese definities en bevoegdheden vast te leggen, wij naar een totale stagnatie op dit gebied gaan. Na vijf jaar culturele autonomie is dit een spijtige vaststelling.

Ik vrees dat deze situatie, tenzij er zeer spoedig een nieuwe herziening van de Grondwet komt, in lengte van dagen zal worden bevestigd.

Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur, U die zo geschrokken waart toen we onlangs de alarmbel hebben geluid, weet dat we dit niet hebben gedaan in eerste instantie omdat we ontevreden zijn over de benoemingen of over de toelagenminorisaties, maar omdat wij fundamenteel ontevreden zijn over het bedrog ten opzichte van de Vlaamse gemeenschap die men een autonomie heeft beloofd die er niet is. (*Applaus bij de Volksunie*).

DE VOORZITTER : De Minister van Verkeerswezen heeft het woord.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wij hebben vorig jaar uitvoerig de toeristische politiek in deze Cultuurraad besproken. Dit heeft aanleiding gegeven tot langdurige en interessante debatten die verschillende vergaderingen van uw Raad in beslag hebben genomen. U kan derhalve best begrijpen dat wij dit jaar niet uitvoerig over het toerisme in deze Cultuurraad wensen te spreken.

Ik moet de geachte heer Van In meedelen dat ik zijn pessimisme wat betreft de toeristische politiek, meer bepaald in het licht van de cultuurautonomie, niet kan delen.

Mijnheer Van In, ik meen dat U de zaken nooit te zwart-wit mag stellen. Indien er één sector is in het departement van Verkeerswezen waar de zaken goed gaan, ik aarzel niet dit hier te beweren, is het de sector van het toerisme. Indien er één sector is waarover ik zeer weinig klachten krijg, is het wel de sector toerisme. Wij hebben nooit een (dergelijke stroom van toeristen, ook van buitenlanders, in ons land mogen opvangen. U heeft ongelijk te stellen dat we in Vlaanderen, ondanks de cultuurautonomie, in de magere jaren voor het toerisme zouden verkeren. Het gaat met het toerisme zeer goed. Ik verheug mij daarover voor degenen die van de vakantie kunnen genieten en ook voor degenen aan de kust, in de Ardennen en op andere plaatsen van ons land die daarmee een belangrijke broodwinning hebben.

DE HEER G. VAN IN : U verwacht de kip en de eieren.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen : De kip is belangrijk, mijnheer Van In, de eieren ook.

U weet zeer goed dat wij op dit ogenblik aan de kust qua reservatie een aantal hebben bereikt dat nog nooit in het verleden is bereikt, en dat er eveneens een merkwaardige vooruitgang is op het gebied van het toerisme.

Ik zal nu in het kort antwoorden op uw vragen. Wat het commissariaat-generaal betreft, meen ik dat U ongelijk hebt te denken dat deze zaak niet vordert. Het is echter een moeilijke operatie omdat het gaat om een structuur die vele generaties lang heeft gewerkt. Maar wij zijn met de besluiten klaar om het commissariaat-generaal, zoals ik het hier had aangekondigd, aan te passen aan de nieuwe vereisten van de Grondwet. Er zullen twee commissarissen worden benoemd en het buitenlands toeristisch beleid zal in nauw overleg met deze twee commissarissen en de commissaris-generaal worden geregeld.

Ik hoop dat wij, nadat de Duitstalige Cultuurraad en ook de Raad van State advies zullen hebben gegeven, spoedig deze definitieve nieuwe structuur zullen mogen bekend maken, waarvan de krachtlijnen trouwens reeds in deze cultuurraad werden uiteengezet.

U heeft ook gesproken over de campings. Ik meen dat u weer ten onrechte van oordeel zijt dat wij in Vlaanderen benadeeld zijn ten overstaan van Wallonië.

U verliest twee dingen uit het oog. Een eerste is daarnet reeds aangehaald door de heer Claeys. Heel wat weekend-verblijfparken, vroeger campings, zijn nu overgeheveld naar de bevoegdheid van Staatssecretaris D'Hoore. Maakt u zich daarover geen zorgen, zij bestaan nog !

Ten tweede zijn de campings in het Vlaamse land dikwijls heel wat groter dan in Wallonië.

Ten derde zullen wij in de komende jaren een politiek in verband met de modernisering van de campings voeren die voor het (kamperen in ons land een belangrijke vooruitgang zal betekenen in vergelijking met wat nu wordt geboden.

Ik heb reeds aangekondigd dat het mijn ambitie is in de toekomst duizend nieuwe kampeerplaatsen per jaar in het Vlaamse land te creëren. In een krant heb ik gelezen dat men dacht dat het onmogelijk was duizend nieuwe kampeerterreinen in één jaar te maken, en dat is juist. Het ging echter om kampeerplaatsen. Ik wil die belofte gestand doen, en wij zullen daarvoor de nodige maatregelen treffen en de nodige kredieten ter beschikking stellen.

U weet dat kamperen één van de meest democratische vormen is van toerisme. Vandaar dat deze vorm de volle steun van het departement geniet. U weet ook dat het opdoeken van bestaande kam-

peerterreinen gelegen op soms zeer ongelukkige plaatsen tijd vergt omdat men alternatieven moet zoeken voor de inplanting en men niet meteen bestaande kampeerterreinen die niet meer door de beugel kunnen zomaar kan doen verdwijnen. Wij spannen ons in, in overleg met Staatssecretaris D'Hoore, om nieuwe plaatsen te vinden om deze veroordeelde terreinen een nieuwe kans te geven. Mijnheer Van In, u weet ook dat ik een speciaal krediet heb uitgetrokken voor de modernisering van de huidige kampeerterreinen, wat er ook weer op wijst dat het departement de nodige inspanningen levert.

U hebt gezegd vandaag niet verder uit te weiden over het hoteltoerisme.

Ik ben altijd bereid daarover *hearing's* te organiseren met de betrokken Horecasector. U weet dat ook in die sector de zaken momenteel veel beter gaan. De reservaties aan de kust staan reeds heel wat verder dan vorig jaar op hetzelfde tijdstip, hoewel vorig jaar goed was voor het toerisme.

Indien deze *hearing's* gevraagd worden kunnen zij worden toegestaan, maar ik vestig uw aandacht erop dat de Horecasector nu reeds vertegenwoordigd is in de Hoge Raad voor het Toerisme en dat wij daar met alle afgevaardigden uit de betrokken toeristische sectoren regelmatig overleg plegen. De adviezen komend uit de Hoge Raad voor het Toerisme worden mij voorgelegd en ik volg ze in de mate van het mogelijke.

Ik heb vroeger reeds bekendgemaakt dat wij vanaf volgend jaar het 'zomeruur zullen invoeren. Die beslissing blijft gehandhaafd.

Er is nu een akkoord bereikt met de Beneluxregeringen om dit op dezelfde dag te doen, samen met de Franse regering en hopelijk met alle andere West-Europese regeringen. Spijtig genoeg hebben de andere landen ter zake nog geen definitieve beslissing kunnen nemen. In West-Duitsland bijvoorbeeld rijst een probleem omdat West-Berlijn daar aparte moeilijkheden heeft. In ieder geval zullen wij in ons land vanaf volgend jaar de zomertijd kennen. Dit werd reeds bekendgemaakt.

Wij hopen dat zoveel mogelijk Europese landen zich daarbij zullen aansluiten. Ik heb alle instructies gegeven aan de Belgische Spoorwegen en aan de luchtvaartmaatschappij opdat zij ter zake de nodige schikkingen zouden nemen.

U hebt een pleidooi gehouden voor de vakantieverspreiding. U weet dat dit een lange en oude geschiedenis is, dat men reeds 10 jaar overtuigd is dat de vakantieverspreiding een noodzaak is geworden en dat indien men werkelijk wil democratiseren in de toeristische sector, de vakantieverspreiding een absolute noodzakelijkheid is. Er zullen altijd mensen zijn die daartegen gekant zijn om begrijpelijke redenen. Voor het ogenblik gaan 50 % van onze landgenoten met vakantie; wij hopen dat dit er spoedig 100 % zullen worden. Meteen moeten wij

daaruit de nodige conclusies trekken en moeten wij vakantieverspreiding mogelijk maken. Ik zal <daarover nu niet verder uitweiden. Het verheugt mij dat U over deze kwestie hetzelfde denkt als ik. Ik heb steeds gezegd dat de Cultuurraad unaniem deze vakantieverspreiding steunt. U weet dat mijn collega van Nationale Opvoeding, de geachte Heer De Croo, ter zake mijn opinie deelt. Wij zijn van oordeel dat het mogelijk moet zijn zo spoedig mogelijk deze vakantieverspreiding van start te laten gaan. Indien wij volgend jaar reeds van 15 juni tot 15 september de vakantie konden spreiden, dan was dat reeds een goede zaak.

Het verheugt mij te kunnen vaststellen, dat in Duitsland de vakantieverspreiding een zeer groot succes blijkt te zijn, dat Nederland ook beslist heeft de vakantieverspreiding in te voeren en dat ook in Frankrijk eindelijk deze beslissing werd genomen. Ik kan mij moeilijk indenken dat ons klein land een eiland zou vormen waar alle mensen op hetzelfde ogenblik met vakantie moeten gaan. Ik stel nu reeds vast dat in de maanden mei en juni het toeristisch seizoen reeds flink gestart is en dat heel wat Belgen gelukkig reeds in deze periode hun vakantie nemen. Ik hoop dat deze gewoonte meer en meer tot onze zeden en gewoonten zal gaan behoren. Dit zou mij ten zeerste verheugen omdat aldus de vakanties opnieuw goedkoper zouden worden en in aangenamer omstandigheden zouden kunnen plaatshebben dan nu het geval is. (*Applaus op de banken van de meerderheid*).

DE VOORZITTER : De heer Coppieters heeft het woord.

DE HEER M. COPPIETERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, mijn korte uiteenzetting slaat op de deelbegroting Volksgezondheid.

Het desbetreffend verslag is zo beknopt dat een niet-commissielid er zelfs niet kan uit opmaken welke klemtonen er werden gelegd en welke materies er meer in 't bijzonder werden besproken. Ik wens de aandacht en steun van de Cultuurraad te vragen voor mijn verzoek om eindelijk te kunnen beschikken niet over een beleidsnota — dit blijkt mij voorbarig — maar over een analytische nota over de alleszins onrustwekkende evolutie van de Vlaamse bevolking.

Dit zou een analytische nota moeten zijn die de regering houdt met alle factoren, economische, sociale, geografische en eveneens levensbeschouwelijke, die de demografische evolutie mede bepalen. Anderzijds zou de prognose moeten gemaakt worden meer in het bijzonder over de 2 volgende vijf jaren. Uit merkwaardige publicaties o.m. deze van het Studiecentrum voor Bevolkingsvraagstukken, blijkt dat vanaf 1980 de Vlaamse bevolking

een ernstige spanningssituatie vertoont ten opzichte van bepaalde sectoren van de Rijksmaatschappelijke Zekerheid. Dit werd door vele auteurs onderstreept van welke levensbeschouwing zij ook wezen. Vooral de periode 1980 - 1985 lijkt in dat opzicht belangrijk.

Er worden noodkreten geslaagt in allerlei verenigingen en tijdschriften en in verschillende richtingen worden bedenkingen vooropgezet, maar er tekent zich nog geen beleid ter zake af.

Ik vraag dan ook, eerst, een analytische nota met prognoses over de evolutie van de Vlaamse bevinding, nadien, en dit na brede besprekingen in deze Cultuurraad, een beleidsnota ten minste over de periode van 1976 tot 1985. (*Applaus op de banken van de Volksunie*).

DE VOORZITTER : De heer Diegenant heeft het woord.

DE HEER A. DIEGENANT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik wou zeer kort uw aandacht vragen voor een probleem in de sportwereld, met name de anti-dopingsproblematiek. Deze problematiek, die nog altijd bestaat, neemt soms scherpe vormen aan. De sociale gevolgen ervan zijn nog altijd in zekere mate aanwezig en de bestrijding mag dan ook niet uit het oog worden verloren.

De kostprijs van de bestrijding die wordt gevoerd zowel door openbare instanties als door privé-organisaties die zich met het wielrennen bezighouden, zoals de Belgische Wielrijdersbond, is gevoelig gestegen de jongste tijd ; dit als gevolg van de verhoging van de kostprijs van de analyses door de universiteiten, van de honoraria van de geneesheren, van verplaatsings- en secretariaatkosten, enz.

Nu wij toch over begrotingen praten, wou ik aan de Minister vragen of het mogelijk is deze problematiek te onderzoeken en in de volgende begroting die thans wordt voorbereid kredieten in te schrijven die het mogelijk maken de anti-dopingbestrijding aan te passen aan de noodzakelijkheden die zich op het ogenblik voordoen. (*Applaus op alle banken*).

DE VOORZITTER: Het woord is aan de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin.

DE HEER J. DE SAEGER, Minister van Volksgezondheid en van het Gezin (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, vrij onverwacht heeft de heer Coppieters het probleem aangesneden van de demografische evolutie. Hij zal dus wel aanvaarden dat ik geen pasklaar antwoord heb.

Ik heb uit zijn uiteenzetting onthouden dat hij de publicaties kent van het Centrum voor Bevol-

kings- en Gezinsstudien bij het departement van Volksgezondheid en van het Gezin. Dit centrum is een uitstekend instrument. Deze instelling met wetenschappelijk karakter, heeft internationale bekendheid verworven en heeft een belangrijke rol gespeeld in internationale besprekingen over dit soort van vraagstukken.

Ik wil graag aan het centrum vragen deze analytische nota klaar te maken. Ik meen dat U gelijk hebt de aandacht van de publieke opinie te vestigen op dit demografisch probleem. Wie dit probleem van nabij volgt, geeft er zich rekenschap van, dat het wellicht tijd wordt de publieke opinie wakker te schudden en uitgebreide besprekingen aan te vatten. Ik wil mij graag engageren dergelijke nota voor te bereiden.

Aan de heer Diegenant kan ik antwoorden dat vermoedelijk geen budgettaire problemen zullen rijzen wat betreft de stijging van de kosten van geneeskundige onderzoeken in het kader van de anti-dopingcampagne. U hebt kunnen merken dat de kredieten voor de medische sportonderzoeken in de begroting die thans wordt voorgelegd, in dalende lijn gaan. Dat betekent niet dat het aantal medische onderzoeken is verminderd. Hoe langer hoe meer worden deze onderzoeken echter aangerekend in het kader van de ziekteverzekering, zodat niet meer een beroep hoeft te worden gedaan op het Ministerie van Volksgezondheid.

Vroeger waren de sportverenigingen verplicht de nodige attesten in te leveren voor wat betreft het aantal medische onderzoeken. Die verplichting is afgeschaft in 1973, als ik mij niet vergis. Dat verklaart waarom kredietmogelijkheden zijn vrijgekomen die wij hopen, bijvoorbeeld van 1977 af, te kunnen gebruiken om de stijging van de kosten voor anti-dopingonderzoek op te vangen.

Dit geeft mij de gelegenheid te zeggen dat, na heel wat moeilijkheden, de vernieuwing van de anti-dopingscommissie uiteindelijk is tot stand gekomen. Ik hoop dat zij eerlang haar werkzaamheden zal aanvangen. Ik hoop u niet te bevestigen dat het Ministerie van Volksgezondheid de grootste aandacht besteedt aan alle maatregelen die worden getroffen om bij onze sportmensen het gebruik van dopingsmiddelen tegen te gaan. Dit probleem zal vóór 1977 alleszins worden opgelost. (*Applaus op de banken van de meerderheid*).

DE VOORZITTER : Voor de sector Economische Zaken heeft de heer De Bondt het woordt gevraagd.

De heer De Bondt heeft het woord.

DE HEER F. DE BONDT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, de sector economische zaken omvat twee artikelen namelijk een artikel dat be-

trekking heeft op het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek voor Nijverheid en Landbouw en een artikel dat betrekking heeft op het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in Managementwetenschappen.

Het krediet voor het I.W.O.N.L. komt voor de tweede maal voor op de begroting van de culturele zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap. Het krediet voor het Interuniversitair College komt voor de eerste maal op de begroting voor, niettegenstaande het feit dat men kan vermoeden dat de instelling in kwestie reeds vroeger uit de publieke geldmiddelen heeft geput, zonder dat dit op één of andere begroting expliciet is tot uiting gekomen. Mijn uiteenzetting omvat twee delen.

Eerst zal ik een woord zeggen over het I.W.O.N.L. en nadien zal ik spreken over het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in Managementwetenschappen.

Wat het eerste betreft spijt het mij vorig jaar ter gelegenheid van de bespreking van de begroting daarover niet te zijn tussengekomen. Wanneer men de begrotingsdocumenten van vorig jaar echter ter hand neemt zal men begrijpen dat men zich onmogelijk daarover kon uitspreken, vermits in het verantwoordingsprogramma geen aanduiding voorkwam betreffende de bestemming van het krediet, dat aldus aan de Cultuurraad werd toegewezen.

Dit jaar worden wij wel wijzer. Er wordt vermeld dat het krediet van 70 miljoen toegekend door het Instituut, moet worden besteed aan de financiering van doctoraatsbeurzen. U weet dat de activiteiten van dit Instituut van tweeërlei aard zijn, enerzijds een activiteit van vrij beperkte omvang, namelijk het toekennen van doctoraatsbeurzen en anderzijds een activiteit waarmee het instituut een grotere bekendheid heeft verworven en die gedeeltelijk ressorteert onder Economische Zaken en gedeeltelijk onder Landbouw namelijk het geheel of gedeeltelijk financieren van toegepast industrieel of toegepast agrarisch wetenschappelijk onderzoek.

In de Commissie voor onderwijs waar deze begroting ter advies werd voorgelegd door de Commissie voor de begroting zelf, werden vragen gesteld naar aanleiding van dit krediet. Sommige leden waren van mening dat de inschrijving waarbij de verdeling fifty-fifty geschiedt tussen de twee cultuurgemeenschappen moet berusten op een materiele vergissing. In regel geschiedt de verdeling tussen de cultuurgemeenschappen op paritaire basis indien er geen objectief criterium is om deze verdeling tot stand te brengen. Welnu, u zal hebben gemerkt dat bij de verdeling van de kredieten voor het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek een dergelijke vergissing werd begaan bij het indienen van de begroting van Nationale Opvoeding bij Kamer en Senaat en bij de twee Cultuurraden doch

dat de regering tijdig deze vergissing heeft ontdekt en amendementen heeft ingediend om in de nationale zowel als in de cultuurbegrotingen de nodige verbeteringen aan te brengen. De regering heeft die amendementen ingediend ten einde de verdeling te doen volgens de verdeelsleutel die door wijlen Minister van Staat Lefèvre werd ingevoerd en erin bestaat dat de verdeling tussen de twee cultuurgemeenschappen geschiedt naar rato van het aantal eindexamen's in de tweede cyclus afgeleverd aan Belgische studenten tijdens het academiejaar dat voorafgaat aan het begrotingsjaar.

In beide commissies, met name de Commissie voor onderwijs, en de Commissie voor de begroting, werden de afgevaardigden van de Minister attent gemaakt op die vergissing. Het antwoord dat de Minister van Economische Zaken beloofd had, bereikte de Commissie voor de begroting niet tijdig. Het antwoord is wel opgenomen in het verslag maar de leden van de commissie hebben er tijdens de vergadering geen kennis kunnen van nemen. Overigens heb ik als hospitant lid van de Commissie voor de begroting de commissie aogmaals gewezen op deze materiele vergissing, zonder dat ik daarbij enig resultaat heb behaald. Ik heb dan ook een amendement ingediend 'om alsnog in openbare vergadering deze materiele vergissing recht te zetten en een aandeel in het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek voor Nijverheid en Landbouw ten behoeve van doctoraatsbeurzen toe te kennen in overeenstemming met het percentage van de eindexamen's aan de Belgische studenten van de Nederlandstalige Universitaire Instellingen van het voorgaande academiejaar.

Dat was punt een. Punt twee handelt over het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in de Managementwetenschappen.

Ik heb getracht mij te documenteren over dit Interuniversitair college. Het staat in de begroting vermeld als een openbare instelling zonder bedrijfskarakter. Alhoewel ik vanmorgen bij het studie- en documentatiecentrum van de Senaat heb geïnformeerd, heb ik niet de stichtingsakte en dus ook niet het juridisch statuut van deze instelling kunnen achterhalen. Maar ik neem aan dat wat in de begroting gelibelleerd is met de werkelijkheid overeenstemt.

De Rijksmiddelen worden op drie foutieve wijzen aangewend om de doeleinden van dit interuniversitair college te bereiken. U zult op de begroting van Economische Zaken voor het nationaal Parlement hiervoor een post vinden met in het verantwoordingsprogramma een soort budgetafdrukking voor het jaar 1976. U vindt ook een post in de culturele begroting onder de sector Economische Zaken. U zult ook in het analoge document van de Franstalige cultuurraad een identieke post vinden.

Mijns inziens zijn er twee vergissingen gebeurd

bij het opstellen van deze begroting. Een eerste vergissing is dat er een krediet overblijft op het nationale vlak. Dat krediet wordt gemotiveerd door het feit dat sommige activiteiten niet splitsbaar zouden zijn, ondermeer activiteiten die verband zouden met het runnen van dit interuniversitair college. Dat zou 'men ook kunnen zeggen met betrekking tot het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en de andere wetenschappelijke instellingen die wij nu reeds via de Cultuurparlementen financieren. Dat argument gaat niet op. In de eerste plaats moet deze post dan ook in de begroting van Economische Zaken worden geschrapt en moet hij worden overgebracht naar de beide cultuurgemeenschappen.

De verdeling van deze kredieten tussen de beide cultuurgemeenschappen moet op basis van een objectief criterium tot stand komen.

In de toelichting van de Minister, die te elfder ure in het verslag is opgenomen, wordt vermeld dat het interuniversitair college heeft laten weten dat men de verdeling heeft uitgevoerd op basis van het totaal aantal studenten in een aantal faculteiten en richtingen, die verband houden met wat wij in ruime zin zouden kunnen noemen de economische wetenschappen, de sociale wetenschappen en de toegepaste economische wetenschappen.

Dat is foutief. Dit criterium kan niet worden aangenomen want het is geen objectieve maatstaf voor het bevorderen en het toekennen van doctorale beurzen. Wij zouden in dat geval volkomen foutief hebben gehandeld toen wij in het verleden daaromtrent de verdeelsleutel van wijlen Theo Lefèvre hebben toegepast, vermits die precies gebaseerd was op het aantal einddiploma's in de tweede cyclus.

Dat zijn precies de potentiële elementen die in aanmerking komen voor het op zich nemen van een verder doorgedreven wetenschappelijke carrière. Dat maakt dat, mijns inziens, het betreffende artikel in onze sector economische zaken moet worden opgedreven door te putten uit de schrapping in de begroting Economische Zaken, nationaal, hetgeen nog kan geschieden vermits die begroting nog niet is afgewerkt en dat de verdeling tussen de twee cultuurgemeenschappen dusdanig moet zijn dat men rekening houdt met de algemen verdeelsleutel van het aantal einddiploma's aan Belgische studenten uitgereikt in het voorgaande academiejaar voor de tweede cyclus. Dit is het enige criterium dat, wanneer men het doortrekt, een keer gunstiger uitkomt voor de ene cultuurgemeenschap dan voor de andere omdat de participatiegraad naargelang de studierichting van de ene tot de andere cultuurgemeenschap kan variëren. Ik heb de berekening gemaakt, U vindt het in de verantwoording

van mijn amendement. Wat het tweede artikel van deze sector economische zaken betreft, is er dus een toename zowele voor de Nederlandse als voor de Franstalige cultuurgemeenschap.

Overigens geeft mij dit de gelegenheid om een zaak ter sprake te brengen die deze morgen in de Commissie voor onderwijs van de Cultuurraad ook aan de orde was. Het is namelijk voor het eerst dat grote bedragen geculturaliseerd zijn inzake wetenschappelijk onderzoek. Het zijn bedragen die ter beschikking worden gesteld door de regering en die worden uitgegeven door zekere wetenschappelijke instellingen. Het is duidelijk dat deze bedragen moeten worden aangewend en opgenomen in 'afzonderlijke begrotingen en dat er geen verbruik kan zijn van middelen toegewezen door de Nederlandse Cultuurraad aan een of andere wetenschappelijke instelling omdat de participatiegraad van het standpunt van die instelling voor de Franstaligen hoger zou liggen dan voor de Nederlandstaligen. Er zijn dan maar twee mogelijkheden, ofwel gaat men in de wetenschappelijke commissies op zoek naar een voldoende aantal kandidaten, ofwel wordt het voorgelegde krediet gereserveerd om in een volgend academiejaar te worden aangewend wanneer meerdere kandidaten die valabel zouden kunnen worden genoemd, zich aanmelden. De thesis die ik pleit, is namelijk dat er hier sprake is van een materiële vergissing omdat het objectief criterium inderdaad aanwezig is. Ik kan aannemen dat dit het gevolg is van het feit van een zekere onbekendheid van de zijde van het departement van Economische Zaken dat voor het eerst, wat het interuniversitair college betreft met deze aangelegenheid werd geconfronteerd, maar deze onbekendheid is natuurlijk geen voldoende reden voor ons om daarin te berusten. Op welke wijze dat de regering meent het best te handelen om er uit te komen, daaromtrent ben ik benieuwd het antwoord te vernemen. Het is van belang dat wij aan de toestand remediëren omdat wij niet opnieuw een jaar kunnen laten voorbijgaan, wat het I.W.O.N.L. betreft, om een verdeling te hebben die niet volstaat. Overigens, wat het Instituut betreft — ik heb het nagekeken in de rectificaties aan de begroting van 1975 — heeft men in de begroting een vermindering van 13,6 miljoen hier goedgekeurd op 18 mei. Verleden jaar hadden wij dus een fifty-fifty verdeling geaccepteerd zonder dat wij het wisten in verband met de doctoraatsbeurzen voor het I.W.O.N.L. Wij hebben bovendien die 50 %, die wij moeten overschrijden, willen wij aan onze trekken komen, niet eens uitgegeven. Wij hebben van die 60 miljoen nog 13,6 miljoen niet kunnen besteden en ook niet gereserveerd. Er moet dus een andere omschrijving komen voor deze middelen zodanig dat zo wij ze op een wetenschappelijk verantwoorde wijze niet kunnen uitgeven in een bepaald academiejaar, wij ze ten minste kunnen

reserveren wanneer zich het jaar daarop een groter aantal valabele kandidaten aanbieden.

Ik weet dat de Staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid daaromtrent over de nodige technieken beschikt om, mits een kleine wijziging van de nomenclatuur van het aangeduide krediet, dit mogelijk te maken.

Ik ben bij voorbaat dankbaar voor het antwoord dat de regering mij zal verstrekken. Ik betreur nochtans dat de Minister van Economische Zaken niet aanwezig was in de commissie voor onderwijs, noch bij de bespreking van de begroting, noch in deze vergadering. Het is een aangelegenheid die aan hemzelf eens moet worden uitgelegd omdat ze zeker niet verkeerd mag worden begrepen.

Ik volg steeds mezelf op wanneer het gaat over de beurzen voor wetenschappelijk onderzoek. Ik vind het spijtig dat deze aangelegenheid steeds opnieuw moet worden beklemtoond, terwijl wij het ene jaar een stap vooruit zetten om dan, wegens een materiële vergissing, het volgende jaar een stap achteruit te zetten.

Ik heb volle vertrouwen in de huidige bewindsleden die hier in de banken zitten en ik hoop dat zij een middel zullen vinden om er uit te komen.

Mijnheer de Minister, ik sta erop dat de thesis van de materiële vergissing kan geaccepteerd worden, zodat daaraan kan worden verholpen. Alzo zouden de instellingen de sommen bekomen die wij, krachtens onze produktiviteit in de tweede sector, als Nederlandse cultuurgemeenschap mogen eisen en verwachten. (*Applaus bij de meerderheid*).

DE VOORZITTER : De Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid heeft het woord.

DE HEER G. GEENS, Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik kan de heer De Bondt de verzekering geven dat mijn collega van Economische Zaken op de hoogte zal worden gebracht van de standpunten die hij hier heeft ontwikkeld. Er is ongetwijfeld geen slechte wil mee gemoeid, maar de Minister is weerhouden door het Nationaal Comité voor Economische Expansie.

Thans kom ik tot de grond van het probleem.

De toekenning van de beurzen behoort integraal tot de culturele autonomie. Dat wordt door niemand betwist. Bovendien moeten bij de verdeling tussen de twee cultuurgemeenschappen objectieve criteria worden toegepast. In dit opzicht heb ik trouwens belangrijke stappen gezet toen de kredieten voor beurzen van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek werden gesplitst voor de beide cultuurgemeenschappen. Die splitsing ge-

beurde op basis van een objectief criterium, met name het aantal afgestudeerden van de tweede cyclus in de respectievelijk Nederlandstalige en Franstalige universitaire instellingen. Dat geschiedde bij wijze van amendementen op de begroting, wat meteen impliceert dat deze verdeelsleutel, die destijds door Staatsminister Lefèvre in toepassing werd gebracht, werd gelegaliseerd en bekrachtigd door een begrotingsdocument.

Daar waar de heer De Bondt spreekt over een materiële vergissing in verband met de doctoraatbeurzen van het I.W.O.N.L. en het Interuniversitair college voor Doctorale Studies in Managementwetenschappen, kan ik hem niet volgen. Het is een probleem van een gans andere aard.

De kredieten voor het I.W.O.N.L. moeten in een ruimer verband worden bekeken. Vóór enkele maanden heb ik in de Cultuurraad een algemene uiteenzetting gegeven over de participatie van de Nederlandstalige Gemeenschap aan het wetenschappelijk onderzoek. Bij deze gelegenheid heb ik speciaal de aandacht gevestigd op het I.W.O.N.L. en daarbij doen opmerken dat het laatste jaar een fifty-fifty verhouding werd toegepast. Evenwel bleek dat een onvoldoende aantal Nederlandstalige kandidaten zich had aangeboden. Niettemin kan ik de heer De Bondt de verzekering geven dat een objectieve verdeelsleutel in de toekomst zal worden uitgewerkt.

Ik zou er onmiddellijk willen aan toevoegen dat het mijns inziens niet verantwoord zou zijn een verdeling te maken op basis van het aantal diploma's in een of andere specialiteit. Volgens mij moet het geheel van de afgestudeerden van de tweede cyclus in aanmerking worden genomen en niet, naargelang het geval, de ene of andere faculteit, de ene of andere specialiteit. Er moet een globale sleutel worden toegepast voor alle kredieten voor beurzen en hier kan ik dus instemmen met de suggestie die werd gedaan door de heer De Bondt. Aangezien er technische moeilijkheden zijn om deze wijzigingen thans bij wijze van amendement aan te brengen, kan ik de Cultuurraad ervan in kennis brengen dat, naar aanleiding van het opstellen van het bijblad 1976, dit probleem in de door mij geschetste zin zal worden opgelost. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*).

DE VOORZITTER : De heer De Bondt heeft het woord.

DE HEER DE BOND (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Staatssecretaris, geachte collega's, ik ben in ruime mate tevreden met het antwoord van de heer Staatssecretaris.

Mijnheer de Staatssecretaris, u bent niet alleen Staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid, maar ook voor Begroting, zodat ik aanneem dat u de tech-

nische knepen kent om wat u hier gezegd hebt ook technisch waar te maken bij de opstelling van het bijblad.

Wat het begin van uw tussenkomst betreft moet ik tot mijn spijt meedelen dat ik het er niet mee eens ben.

Op bladzijde 9 van uw nota betreffende het gemeenschapsbeleid wordt onder meer door professor Deruytere gezegd, dat ons slechts 40 % van de doctoraatsbeurzen wordt toegewezen tegenover 60 % voor de Franstaligen.

Als men die doctoraatsbeurzen in het I.W.O.N.L. laat, waar ze niet thuishoren, zullen we lang moeten wachten om tot een evenwicht te komen. Het is immers zó dat het in feite gaat om doctoraatsbeurzen in de scheikunde en men weet dat een aantal professoren er hier jaloers over waken dat de grenzen van de faculteit voor de scheikunde niet zouden worden overschreden.

Mocht het gehele pakket worden opgenomen in de wetenschappelijke commissies, eventueel met een subcommissie, van de faculteit voor de scheikunde van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, dan zou de inhaalprocedure onmiddellijk tot stand gebracht zijn.

Men zou moeten kunnen bereiken dat de twee wetenschappelijke instellingen voor de doctoraatsbeurzen hun verantwoordelijkheid opnemen en dat de ene wetenschappelijke commissie die in het I.W.O.N.L. werkt, kan samenwerken en eventueel de „overflow” aan aanvragen kan opvangen, met het N.F.W.O.. Hierop zou ik speciaal willen aandringen, want anders staan wij ons hier in te spannen voor een krediet volgens objectieve criteria en diegenen die het krediet moeten besteden willen met de dynamiek ontwikkelen die wij hier willen tot stand brengen. Er moet solidariteit zijn en het is onze plicht de krachten en talenten te maken die van aard zijn op afdoende wijze te werken ten voordele van de wetenschap en de vooruitgang van de ganse natie en van de wereld. Men ZOU een gedeelte van het krediet kunnen besteden aan het uitlokken van de wetenschappelijke roepingen.

Persoonlijk denk ik dat dit mogelijk moet **zijn** en ik hoop, mijnheer de Staatssecretaris, dat **u uw** ietwat koud aandoende uitspraak zult „opwarmen” in de richting van de instellingen die u controleert, om ze aan te zetten de kredieten te gebruiken **ten** voordele van de Nederlandstalige **potentiële** onderzoekers.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ?

— *Neen.*

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 - Ontwerpen van decreet.

Sector Middenstand - 4-III (1975-1976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Verkeerswezen - 4-IV (1975-1976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Volksgezondheid en Gezin - 4-V (1975-1976) - Nrs. 1 tot 3.

Sector Landbouw - 4-VI (1975-1976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Economische Zaken - 4-XII (1975-1976) - Nrs. 1 tot 3.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : We gaan thans over tot de artikelsgewijze besprekingen van de ontwerpen van decreet houdende Begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976.

Sector Middenstand

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1

Voor de uitgaven van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap — Sector Middenstand voor het begrotingsjaar 1976 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(In miljorden franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Lopende uitgaven (Titel I) . . .	379,7	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II) . . .	—	—	—
Totaal	379,7	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titel I van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— **Artikel 1 wordt met de tabel * aangenomen.**

Art. 2

Het provisioneel krediet ingeschreven onder het artikel 01 .01 van Deel IV van Titel I van deze begroting mag volgens de behoeften worden

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

overgeschreven op de passende artikels van dezelfde Titel door middel van een koninklijk besluit.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking van deze deelbegroting is gesloten. De stemming over het gehele onderwerp van decreet zal straks worden (gehouden).

Sector Verkeerswezen

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1

Voor de uitgaven betreffende de Sector Verkeerswezen van de [begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(In miljorden franken)

	Gesplitste kredieten		
	Niet gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Lopende uitgaven (Titel I) . . .	165,9	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II) . . .	25,3	371,0	400,0
Totaal	191,2	371,0	400,0

Die kredieten (worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— **Artikel 1 wordt met de tabel * aangenomen.**

Art. 2

Het provisioneel krediet ingeschreven onder artikel 01.01 van Deel IV van Titel 1 van deze begroting mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikels van dezelfde Titel door middel van een koninklijk besluit.

— **Aangenomen.**

Art. 3

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, Sector Verkeerswezen, voor het begrotingsjaar 1976, in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van artikel 9 van de wet houdende de begroting van het Ministerie van **Financiën** voor het begrotingsjaar 1976, van artikel 01.02 van deze laatste begroting zal worden overgeschreven naar artikel 01.01 van de

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1976, mag worden bestemd, volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— **A aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming volgt strks.

Sector Volksgezondheid en Gezin

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1

Voor de uitgaven betreffende de sector Volksgezondheid en Gezin van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(In miljoenen franken)

	Gesplitste kredieten		
	Niet gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Lopende uitgaven (Titel I) . . .	441,5	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II) . . .	25,2	—	—
Totaal	466,7	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— **Artikel 1 wordt met de tabel * aangenomen.**

Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende uitgaven

Art. 2

Het provisioneel krediet ingeschreven onder artikel 01.40 van Deel IV van Titel 1 van deze begroting mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikels van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit.

— **Aangenomen.**

TITEL IV Afzonderlijke sectie

Art. 3

De verrichtingen op het speciaal fonds vermeld

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij het nummer van de Handelingen.

onder Titel IV van de hierbijgaande tabel (worden geraamd op 3 1 300 000 frank voor de ontvangsten en op 48 800 000 frank voor de uitgaven.

— *A aangenomen*

Art. 4

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor het fonds ingeschreven onder Titel IV van de hierbijgaande tabel wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op dit fonds.

Het fonds waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, wordt door het teken A aangeduid.

— *Aangenotnen*.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming zal straks plaatshebben.

Sector Landbouw

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1

Voor de uitgaven van de Sector Landbouw van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

(In miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Lopende uitgaven (Titel I) . . .	16,9	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II) . . .	0,3	—	—
Totaal	17,2	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

Op de bij dit artikel behorende tabel zijn er amendementen voorgesteld door de heer Lagae C.S., die naar ik aanneem, mijnheer Lagae, als één geheel mogen worden beschouwd.

(Ja).

Het eerste amendement luidt als volgt :

Tabel
Titel I
Lopende uitgaven
deel I
Onderwijs
Sectie II

Eigenlijk Ministerie van Landbouw
Hoofdstuk IV
inkomenoverdrachten binnen de sector
overheid

Art. 44.20 Toelagen voor de scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn : tussenkomst in de kosten van uitwisseling van jonge Belgische en vreemde landbouwers, alsook in de kosten van studiereizen naar het buitenland van jonge landbouwers, beroepslandbouwers of hun vertegenwoordigers.

Het krediet van „12.000.000 fr.” op „11.700.000 fr.” brengen (vermindering met 300.000 fr.).

Het tweede amendement luidt als volgt :

Titel I
Lopende uitgaven
Deel 1
Permanente vorming
Sectie II
Eigenlijk Ministerie van Landbouw
Hoofdstuk III
Inkomenoverdrachten aan andere sectoren

Een artikel 33.21 (nieuw) invoegen dat luidt als volgt :

Toelagen aan tuinbouwliehebbersverenigingen :
— aan de Koninklijke Maatschappij, Nationaal Werk van de Akker en de Haardverbond van Volkstuinen (Nederlandstalige secties) : 150.000 fr. (Verhoging met 150.000 fr.).
— aan het Koninklijk Verbond der Tuinbouwmaatschappijen van België (Nederlandstalige secties) : 150.000 fr. (Verhoging met 150.000 fr.).

De heer Lagae heeft het 'woord.

DE HEER A. LAGAE : Mijnheer de Voorzitter, ik vermoed dat de tekst van de verantwoording duidelijk genoeg is bij zoverre dat ik geen bijkomende uitleg moet verstrekken.

DE VOORZITTER : De Minister van Landbouw heeft het woord.

DE HEER A. LAVENS, Minister van Landbouw : Mijnheer de Voorzitter, de regering kan deze amendementen aanvaarden.

DE VOORZITTER : Dus, de regering aanvaardt de amendementen.

Is de Raad het daarmee eenparig eens ?

(Ja).

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Dan zijn de amendementen van de heer Lagae C.S. aangenomen.

— **Artikel 1 wordt met de gewijzigde tabel * aangenomen.**

Art. 2

Het provisioneel krediet ingeschreven onder artikel 01.01 van Sectie II, Deel I, van Titel I van dit decreet mag, volgens de behoeften, worden verdeeld over de passende artikelen van dezelfde Titel door middel van een koninklijk besluit.

— **Aungenornen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten en de naamstemming zal straks plaatshebben.

Sector Economische Zaken

Enig artikel

Op de begroting van de culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap — Sector Economische Zaken — worden voor het begrotingsjaar 1976 kredieten bestemd ten bedrage van :

(In miljoenen franken)

	Gesplitste kredieten		
	Niet gesplitste kredieten	Vastlegingskredieten	Ordonnantieringskredieten
Lopende uitgaven (Titel I) . . .	79,0	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II) . . .	—	—	—
Totaal	79,0	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder Titel I van de bij dit decreet gevoegde tabel.

Bij dit artikel is er een amendement van de heer De Bondt luidend als volgt :

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I) en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Enig artikel

Bij die lopende uitgaven (Titel I) het bedrag 79,0 laten wegvallen en vervangen door 85,8 ; zelfde verbetering voor het totaal.

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de **Handelingen**.

Tabel

Titel I — Lopende uitgaven

Deel I

Onderwijs

Sectie I — Wetenschappelijk onderzoek

Hoofdstuk IV

Inkomensoverdrachten binnen de sector Overheid

Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.

41.01 Subsidie aan het I.W.O.N.L.
72,8 miljoen i.p.v. 70,0

41.07 Subsidie aan het Interuniversitair College voor Doctorale Studies in Managements-wetenschappen
13,0 miljoen i.p.v. 9,0

Totaal 85,8 miljoen i.p.v. 79,0

Dit amendement is onontvankelijk omdat het globale krediet waarin hier voorzien is, overschreden wordt. Ik kan terzake verwijzen naar artikel 59bis, paragraaf 6, van de Grondwet.

Ik zou het zo kunnen stellen, mijnheer De Bondt, dat u met dit amendement de zogenaamde culturele envelop te buiten gaat. Ik verklaar dan ook het amendement onontvankelijk.

Geen opmerkingen ?

Dit enig artikel wordt dan met de tabel * aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten en wij gaan over tot de naamstemming over het gehele ontwerp van decreet.

BEGROTING van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976 - Ontwerp van decreet.

Sector Middenstand - 4-III (19751976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Verkeerswezen - 4-IV (19751976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Volksgezondheid en Gezin - 4-V (19751976) - Nrs. 1 tot 3.

Sector Landbouw - 4-VI (19751976) - Nrs. 1 tot 4.

Sector Economische Zaken - 4-XII (19751976) - Nrs. 1 tot 3.

Naamstemming

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde zijn de naamstemmingen over de ontwerpen van decreet houdende begroting van de Culturele

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de **Handelingen**.

Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1976, Sector Middenstand, Sector Verkeerswezen, Sector Volksgezondheid en Gezin, Sector Landbouw, Sector Economische Zaken.

Ik stel voor daarover één enkele naamstemming te houden.

(Instemming).

Uitslag van de stemming :

138 leden namen deel aan de stemming ;

93 leden hebben ja geantwoord ;

31 leden hebben neen geantwoord ;

14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt de Raad de ontwerpen van decreet aan ; zij zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.	Dupré J.
Bascour J.	Flamant E.
Bertels L.	Geens G.
Bode M.	Gerits J.
Bourgeois A.	Gheysen R.
Buchmann J.	Gijs R.
Chabert J.	Grootjans F.
Claes Albert	Henckens J.
Claeys Walter	Hendrickx J.
Coens D.	Kelchtermans L.
Colla F.	Kempinaire A.
Cooreman E.	Keuleers J.
Coucke M.	Lagae A.
Cuvelier E.	Lavens A.
Daems Jean	Leemans E.
Daems Joseph	Lenssens J.
d'Alcantara A.	Leynen H.
De Backer-	Lindemans L.
Van Ocken H. (Mevr.)	Moors C.
De Bondt F.	Nauwelaers L.
De Clercq Constant	Niemegeers L.
Declercq Tijn	Olivier M.
De Croo H.	Pede J.
De Kerpel P.	Poortmans P.
Demeester-	Peeters Renaat
De Meyer W. (Mevr.)	Rutten M.
Demey O.	Smeers T.
Deneir A.	Smets A.
De Paepe P.	Smitt C. (Mej.)
Dequae A.	Sprockeels G.
De Seranno J.	Staels-Dompas N.
Devos G. (Mej.)	(Mevr.)
Dewulf Maurice	Steyaert H. (Mej.)
D'haeseleer L.	Swaelen F.
D'haeyer R.	Tanghe F.
D'Hondt-Van	Uytendaele R.
Opdenbosch P. (Mevr.)	Van Canneyt J.
Diegenant A.	Vandamme F.
Dielens G. (Mej.)	Vandekerckhove R.

Vandenabeele A.	Vcrberckmoes F.
Vandenberghe G.	Verbist A.
Van der Aa M.	Verhaegen Guido
Vanderborgh t F.	Verhaegen Joris
Vandersmissen E.	Verroken J.
Van Dessel J.	Vreven A.
Vangeel J.	Waltniel L.
Vangronsveld F.	Wijnen F.
Vankeirsbilck E.	Willems G.
van Waterschoot J.	

NEEN hebben geantwoord :

Adriaensens J. (Mevr.)	Maes Robert
Belmans J.	Mattheyssens R.
Bergers G.	Nauwelaerts-Thues J.
Blancquart François	(Mevr.)
Boel H.	Peeters Paul
Claes Lode	Sels L.
Cools B.	Somers J.
Coppieters M.	Vandekerckhove Rik
Danschut ter L.	Van den Eynden J.
De Beul A.	Vandezande R.
de Bruyne H.	Van Elewyck J.
De Facq E.	Van Elsen C.
De Kegel G. (Mevr.)	Van Grembergen P.
Delepierre L. (Mevr.)	Van In G.
Julliams I. (Mevr.)	Van Ooteghem O.
Maes Nelly (Mevr.)	Vansteenkiste Luc

Zich ONTHOUDEN hebben :

Bogaerts August	Olaerts J.
Claeys Dries	Persyn W.
Dupont A.	Ramaekers J.
Jorissen W.	Rombaut L.
Kuijpers W.	Temmerman G.
Leys P.	Vanijlen E.
Mésotten W.	Vernimmen W.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

DE HEER A. BOGAERTS : Ik heb afgesproken met Staatssecretaris Dhoore.

DE HEER D. CLAEYS : Ik heb afgesproken met de heer Emiel Vansteenkiste.

DE HEER A. DUPONT : Ik heb afgesproken met de heer Baert.

DE HEER W. JORISSEN : Afgesproken met de heer Vlerick.

DE HEER W. KUIJPERS : Afgesproken met de heer Otte.

DE HEER P. LEYS : Afgesproken met de heer Vandewiele.

DE HEER W. MESOTTEN : Afgesproken met de heer Schiltz.

DE HEER J. OLAERTS : Afgesproken met de heer Suykerbuyk.

DE HEER W. PERSYN : Afsproken met de heer Vannieuwenhuyze.

DE HEER J. RAMAEKERS : Ik heb afsproken met Staatssecretaris, De Winter.

DE HEER L. ROMBAUT : Ik heb afsproken met Eerste Minister Tindemans.

DE HEER G. TEMMERMAN : Afsproken met de heer Van Herreweghe.

DE HEER E. VANIJLEN : Afsproken met de heer Monard.

DE HEER W. VERNIMMEN : Afsproken met de heer Leo Vanackere.

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag van de heer R. Mattheyssens tot de Staatssecretaris voor 'Begroting en voor Wetenschapsbeleid over de uitvoering van de resolutie van 18 november 1975 in verband met een onderzoekprogramma betreffende de taaltoestanden in het bedrijfsleven.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Mattheyssens tot de Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid over de uitvoering van de resolutie van 18 november 1975 in verband met een onderzoekprogramma betreffende de taaltoestanden in het bedrijfsleven.

De heer Mattheyssens heeft het woord.

DE HEER R. MATTHEYSSENS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, op 18 november 1975 heeft de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap eenparig de volgende resolutie goedgekeurd :

„De Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap dringt er bij de regering op aan, dat zij een onderzoekprogramma zou op gang brengen betreffende de taaltoestanden in het bedrijfsleven en hun weerslag op de zelfontplooiing, de aspiraties en de sociale mobiliteit van de werknemers en op de menselijke verhoudingen en de produktiviteit in het economisch leven.”

Wij wensen van de heer Staatssecretaris te vernemen :

1. welke maatregelen de regering getroffen heeft of in voorbereiding heeft om het bedoelde onderzoek op gang te brengen ;
2. of het juist is dat vanwege een Belgische Universiteit aan het N.F.W.O. het voorste4 gedaan werd een dergelijk wetenschappelijk onderzoek uit te voeren, en dit door het N.F.W.O. geweigerd werd ?

Hoewel wij in rechte de zelfstandigheid van het

N.F.W.O. in deze aangelegenheid erkennen, wensen wij toch te vernemen welke de houding van de heer Staatssecretaris is tegenover het N.F.W.O. dat een onderzoek afwijst, waartoe eenparig beslist werd door de Wetgevende Macht zelf ?

Wij wensen verder van de regering te vernemen welk haar houding zou zijn, mocht de Cultuurraad in dit geval gebruik maken van zijn eigen recht van onderzoek bepaald bij art. 16 van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap ?

DE VOORZITTER : De Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid heeft het woord.

DE HEER G. GEENS, Staatssecretaris voor Begroting en voor Wetenschapsbeleid (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de vraag gesteld door het geachte lid vereist van mijntwege een omstandig antwoord gezien de verschillende problemen die ze oproept.

Zoals ik reeds gezegd heb voor de Commissie voor Taalwetgeving en Taalbescherming, heb ik laten nagaan in welke mate het onderzoeksproject dat vervat is in uw resolutie van 18 november 1975, kan worden geïntegreerd in het Nationaal Onderzoekprogramma in de Sociale Wetenschappen.

Zoals U weet, bleek uit dit onderzoek dat de voorgenomen studie niet kon geïntegreerd worden in het Programma zonder het lastenplan en het verloop der werkzaamheden vastgesteld door de Ministerraad te wijzigen. Daarentegen kwam men tot de vaststelling dat de uitvoering van het programma interessante en nuttige gegevens zal opleveren voor het behandelen en oplossen van de problemen beoogd door de resolutie van 18 november 1975. Hierbij denk ik aan zekere onderzoeken met als onderwerp de studie van de verschillende aspiraties naar bestaanszekerheid en naar individuele zelfontplooiing die naar voor komen in en rond het bedrijfsleven.

Als derhalve het onderzoek zoals het werd geformuleerd in de resolutie van de Cultuurraad, niet uitdrukkelijk kan opgenomen worden in het onderzoeksterrein van de ene of andere onderzoekstaak vastgelegd in het raam van het Programma, dan neemt dit niet weg dat meerdere van de weehouden taken van die aard zijn dat zij een antwoord kunnen geven op een groot aantal vragen die het impliceert. Om te vermijden dat terzake dubbel onderzoek zou worden verricht, acht ik het aangewezen dat de resultaten van deze eerste studies en gegevensverzamelingen die aan de gang zijn, zouden worden afgewacht. Op die gegevens kunnen op een meer adequate manier verdere

onderzoeksprojecten geënt worden om een antwoord te vinden op de vragen die verder nog dienen beantwoord te worden.

Wat betreft nu de vraag of het N.F.W.O. wel degelijk een onderzoeksproject heeft geweigerd dat in verband met deze vraag werd voorgesteld door een Belgische universiteit en welke mijn houding is in dit verband, is mijn antwoord eenvoudig : Het N.F.W.O. en de daaraan geassocieerde fondsen behartigen de ontwikkeling van het fundamenteel onderzoek en beschikken in dat verband over een ruime autonomie. De onderzoeksprojecten weerhouden door het N.F.W.O. via zijn wetenschappelijke commissies ad hoc en door hem gefinancierd, werden geselecteerd op een onafhankelijke wijze enkel op basis van hun wetenschappelijke kwaliteiten en dus zonder rekening te houden met de acties of de verlangens van instanties die er buiten staan. Ik kan dus geen oordeel uitspreken over de beslissing genomen door het N.F.W.O. met betrekking tot deze zaak.

Inzake het enquêterecht voorzien in artikel 16 van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap, zeg ik het volgende : dit recht werd inderdaad uitdrukkelijk voorzien door de wetgever in verband met aangelegenheden waarvoor de Cultuurraden bevoegd zijn en voor zover gebruik gemaakt wordt van middelen waarover deze Raden kunnen beschikken.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

2. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het uitblijven van een ontwerp van decreet betreffende de bescherming van de landschappen.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is thans de mondelinge vraag van de heer Coppieters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het uitblijven van een ontwerp van decreet betreffende de bescherming van de landschappen.

De heer Coppieters heeft het woord.

DE HEER M. COPPIETERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, op 24 februari jl. werd door deze vergadering het ontwerp van decreet op monumenten en dorps- en stadsgezichten goedgekeurd. Dit belangrijk decreet zou echter — naar uw verklaringen — nog moeten worden aangevuld met een ander nog belangrijker decreet tot bescherming van de landschappen.

De motivering van het verwijderen van het aspect

landschappen uit het oorspronkelijke decreet, was dat deze specifieke problematiek beter in een apart decreet wordt behandeld.

Meent de Minister niet dat, gezien dit jaar in het teken staat van de bescherming van ons natuurlijk patrimonium en gezien de zware druk op onze laatste natuurgebieden en landschappen, aan de indiening van het decreet tot bescherming van de landschappen de grootste voorrang moet worden gegeven?

Kan de Minister ons ter zake een concrete timing mededelen?

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het is inderdaad zo, zoals het geachte lid het stelt, dat de specifieke problemen, eigen aan de bescherming van landschappen, het noodzakelijk maakten de bescherming van monumenten en dorps- en stadsgezichten enerzijds, en landschappen anderzijds, in een apart decreet te behandelen.

Ik ben me bewust van het feit dat het dringend karakter van dit decreet een realiteit is gezien de bedreiging die op onze landschappen ligt en de ontoereikendheid van mogelijkheden die de wet van 7.8.1931, waardoor de bescherming van landschappen voorlopig nog wordt geregeld, ons biedt. Ik kan het geachte lid mededelen dat intens aan de uitwerking van dit decreet werd gedokterd.

Indien de opstelling van de tekst langer heeft geduurd dan verwacht, is dit het gevolg van de noodzaak de tekst aan te passen aan de gewijzigde inzichten en de behoeften aan grotere coördinatie tussen alle wettelijke beschikkingen inzake natuurbehoud.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

3. Vraag van de heer G. Van In tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitbreiding van de bescherming van het polderlandschap in de Zwinvlakte.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitbreiding van de bescherming van het polderlandschap in de Zwinvlakte.

De heer Van In heeft het woord.

DE HEER G. VAN IN (*op de tribune*) : Mijnheer

de Voorzitter, mijn vraag sluit aan bij deze van collega Coppieters. Zij heeft betrekking op een meer deelaspect in verband met de uitbreiding en de bescherming van een uitzonderlijk landschap, met name dat van de Zwinvlake. Mijn vraag luidt als volgt :

Verstedelijking, industrialisatie en toenemende recreatiedruk doen zich van langsom meer in het relatief ongerepte poldergebied van de Oostkust gevoelen.

Aldus werd, voor de landinwaartse uitbreiding van de haven te Zeebrugge, een gedeelte van het polderlandschap opgeofferd dat zich tot aan de bewoonde kommen van de kernen Lissewege en Dudzele uitstrekt.

Maar niet alleen industriële bedreigingen wegen op dit gebied, ook bebouwing, aanleg van wegen, weskendtoerisme e.d. kunnen de unieke waarde van dit gebied voorgoed vernietigen.

Het lijkt dus volkomen gewettigd om, voor zover dat nog mogelijk is, grote delen van de Zwinvlakte te beschermen.

Acht mevrouw de Minister het derhalve niet dringend nodig de procedure in te betten krachtens artikel 5 e.v. van het decreet van 24 februari 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten zodat, in afwachting van een meer complete inventarisatie, de waardevolle dorpsgezichten en landschappen in de driehoek Brugge - Den Haan - Knokke worden beschermd ? In voorkomend geval ware het nuttig tegelijk opgave te doen van de beschermingen die binnen het raam van de wet van 7 augustus 1931 ophet behoud van monumenten en landschappen ter plekke worden vastgelegd.

(Applaus bij de leden van de Volksunie).

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Cultuur heeft het woord.

MEVROUW DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als antwoord op de vraag van het geachte lid kan ik vooreerst antwoorden dat in de driehoek Brugge-Den Haan-Knokke sinds 1931 een belangrijke inspanning werd gedaan tot het beschermen van zowel monumenten als landschappen.

Inderdaad een dertigtal monumenten en landschappen worden reeds bij koninklijk besluit beschermd waarvan ik de lijst graag aan het geachte lid wil toezenden.

De dreiging die op deze driehoek rust is om verschillende redenen indrukwekkend en ik kan het met het geachte lid eens zijn dat intense zorg zou moeten besteed worden aan deze „Zwin”-vlakte.

Op dit moment wordt, in functie van het nieuwe decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en dorps- en stadsgezichten, in elke provincie van het Nederlandstalig landsgedeelte, door een ploeg van kunsthistorici gewerkt aan de samenstelling van de noodzakelijke inventaris.

De dorpskernen die het geachte lid bedoelt in de driehoek Knokke-Den Haan-Brugge, zullen uiteraard ook door deze dienst onderzocht worden. Bovendien werd de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg eveneens uitgebreid met een aantal biologen die het onderzoek naar de bescherming van landschappen onder hun bevoegdheid hebben.

Ik verzoek het geachte lid dan ook concrete projecten tot bescherming van bedreigde landschappen voor onderzoek aan de Rijksdienst te melden zodat wij deze Zwinvlakte ter harte kunnen nemen.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

4. Vraag van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Landsverdediging over de jongerenwerking bij de eenheden gelegerd in de Duitse Bondsrepubliek.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Landsverdediging over de jongerenwerking bij de eenheden gelegerd in de Duitse Bondsrepubliek. De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte vergadering, wij stellen vast dat volgens orders van 6 februari en van 12 maart 1976 een inspectietocht werd gehouden in de garnizoenen in West-Duitsland en dit dan speciaal in de jeugdhemen. Omdat deze hemen niet aan de voorschriften van K.T.G. voldoen, werden de kwartieroversten ingelicht dat ze niet meer mogen gebruikt worden door de jeugd. (Nota KL Nr. A10/002296 van 6 mei 76.) Het bijhorende materiaal diende verwijderd te worden vóór 24 mei 1976. Wij kunnen uiteraard deze veiligheidsmaatregelen niet afkeuren, maar zouden toch willen vernemen van de Minister :

- A. Wanneer deze beslissing — ter nazorg — werd doorgepraat met de betrokken jeugdraad ? Indien dit niet plaatsvond, waarom niet ?
- B. Welke maatregelen hij zal nemen om — zeker vóór de herft- en wintertijd — de nodige ruimten ter beschikking te stellen aan onze jeugdbewegings- en jeugdzorginitiatief in Duitsland ?

(Applaus bij de leden van de Volksunie).

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden zal

antwoorden namens de Minister van Landsverdediging.

Mevrouw de Minister heeft het woord.

MEVROUW DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hier volgt uiteraard het antwoord van mijn collega van Landsverdediging. Alle lokalen en installaties door de Belgische Strijdkrachten in Duitsland ter beschikking gesteld van jeugdorganismen werden door de diensten van de Militaire Bouwwerken geïnspecteerd om na te gaan of :

- a. de veiligheidsvoorschriften, opgelegd zowel door de Belgische als door de Duitse wetgeving, geëerbiedigd waren ;
- b. de veiligheid van de gebruikers niet in ge-
drang werd gebracht.
2. Ten gevolge van deze inspecties werd het ge-
bruik van een zeker aantal lokalen verboden.
Dit was onder andere het geval voor het gar-
nizoen Hitfeld-Aken.
3. De jeugdraad is een adviserend orgaan dat
niet bevoegd is wat de toepassing van de vei-
ligheids- en hygiënevoorschriften op het Bel-
gisch militair domein betreft. Hij werd bijge-
volg niet geraadpleegd.
4. De bevoegde diensten stellen alles in het werk
om de nodige aanpassingen te verwezenlijken
om de lokalen terug ter beschikking van de
jeugd te stellen. In de mate van het moge-
lijke en van de beschikbare kredieten zullen
deze werken zo snel mogelijk uitgevoerd wor-
den.
5. Wat het bijzonder geval Hitfeld-Aken betreft
werd de toelating gegeven de lokalen verder
te gebruiken op voorwaarde dat :
 - a. er geen elektrische apparaten zouden ge-
gebruikt worden ;
 - b. er geen vuur gemaakt wordt.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

**5. Vraag van de heer J. Van Elewyck tot de
Minister van Nederlandse Cultuur en van
Vlaamse Aangelegenheden over de uitvoering
van het decreet van 13 juni 1975 houdende de
subsidieregeling voor de Nederlandstalige
toneelkunst.**

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de
orde is de mondelinge vraag van de heer Van
Elewyck tot de Minister van Nederlandse Cul-
tuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de

uitvoering van het decreet van 13 juni 1975 hou-
dende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige
toneelkunst.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

DE HEER J. VAN ELEWYCK (op de tribu-
ne) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minis-
ter, in het Staatsblad van 4 september 1975 werd
het zogenaamde „theaterdecreet” gepubliceerd. Dit
decreet was door onze Cultuurraad in zijn zit-
ting van 20 mei 1975 eenparig aangenomen.

Het theaterdecreet, dat volledige uitwenking heeft
sedert 1 januari 1976, bepaalt dat bij koninklijk
besluit per instelling voor toneelkunst het aantal
subsidieerbare betrekkingen per niveau wordt be-
paald. Bij koninklijk besluit moeten eveneens de
salarisschalen worden vastgelegd.

Einde mei 1976 was nog geen enkel koninklijk
besluit uitgevaardigd. Talrijke gezelschappen ver-
keren in ernstige financiële nood ; in verscheidene
gevallen zou men zelfs de salarissen niet meer
kunnen uitkeren. Andere gezelschappen hebben
opnieuw dure leningen moeten aangaan. Het thea-
terseizoen is virtueel ten einde, de gewone in-
komsten vallen weg en de toelagen blijven uit. Het
theaterdecreet dat bedoeld is om de subsidiereg-
eling van de Nederlandstalige toneelkunst op goe-
de banen te leiden, blijft dode letter.

De Minister voor Nederlandse Cultuur is bevoegd
voor de uitvoering van dit decreet.

Kan de Minister zich verantwoorden voor de on-
duidbare vertraging, en ons mededelen wanneer
de koninklijke besluiten zullen worden uitgevaar-
digd en uitgevoerd ?

DE VOORZITTER : De Minister van Neder-
landse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden
heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN,
Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse
Aangelegenheden (op de tribune) : Mijnheer de
Voorzitter, dames en heren, ik dank het geachte
lid voor zijn vraag in verband met de toepas-
sing van het theaterdecreet die mij in de gelegen-
heid stelt nader op deze problematiek in te gaan,
zoals ik dit overigens ‘van plan was te doen bij
de algemene bespreking van de begroting voor
Nederlandse Culturele Zaken voor 1976.

Het geachte lid en de leden van de bevoegde
Commissie van deze Cultuurraad zullen zich her-
inneren dat bij de bespreking destijds in de Com-
missie enige discussie ontstond omtrent de datum
van het in werking treden van het decreet. Som-
migen gaven er inderdaad de voorkeur aan het in
werking treden van het ‘decreet te laten samen-
vallen met het begin van een theaterseizoen, dat
zoals bekend niet samenvalt met een kalender-

jaar, Nochtans werd om begrotingsredenen enerzijds en anderzijds omwille van het feit dat de vakbonden en de inrichtende subsidiërende overheden zich ertoe verbonden hadden dat uiterlijk op 1 januari 1976 de gelijkschakeling tussen de weddeschalen van de acteurs van de gesubsidiëerde en de parastatale gezelschappen een feit zou zijn, heeft men ervoor geopteerd de financiële gevolgen van het decreet, dit wil zeggen door de verhoging van de toelagen, reeds vanaf 1 januari 1976 veilig te stellen.

Dit wil nochtans niet zeggen dat geen praktische problemen rezen bij de toepassing van het decreet vanaf 1 januari 1976, datum die zoals gezegd midden in het theaterseizoen valt. De Cultuurraad heeft het daarom trouwens nodig geoordeeld in het decreet een artikel tot te voegen, waarin bepaald wordt dat de Minister ermee gelast is voor het seizoen 1975-1976 een aanpassingsregeling uit te werken.

Het moet overigens voor iedereen duidelijk zijn dat het ondenkbaar zou zijn moest dit zogeheten theaterdecreet, dat een zo belangrijk decreet is, niet alleen wegens de financiële weerslag, maar vooral omwille van het feit dat dit decreet gedurende een aantal jaren ons theaterleven in Vlaanderen zal beïnvloeden. ik herhaal, het zou ondenkbaar zijn moest dit decreet bij de aanvang niet een aantal problemen bij de eerste toepassing ervan stellen.

Ik wil hier alleen maar aanhalen dat wij bijvoorbeeld tot in de maand maart van dit jaar nog besprekingen hebben gevoerd met de vakbonden in verband met de weddeschalen van het artistiek personeel.

Wat nu de concrete afwikkeling van de uitbetaling van de toelagen betreft moge ik er vooreerst op wijzen dat er alleszins, gelet op de hoge bedragen ingeschreven in de begroting, voor de gezelschappen gunstiger vooruitzichten zijn dan vroeger.

Bovendien hebben alle officiële gezelschappen, op één na, waarvoor zich specifieke problemen stelden, en alle kamergezelschappen in maart 1976 een eerste voorschot ontvangen, in juni zullen alle gezelschappen een tweede voorschot ontvangen.

Wij hopen in juli nog de valledige toelage voor het seizoen 1975-1976 te kunnen likwideren en van dan af, dit wil zeggen bij de start van het nieuwe seizoen de bepalingen zoals in het decreet voorzien in hun totaliteit te kunnen toepassen, dit wil zeggen ook de maandelijks uitbetaling van toelageschrijven. Als men bedenkt dat tot voor tedit jaar de subsidies aan de gezelschappen tenminste 5 maanden na het afsluiten van het seizoen werden uitbetaald meen ik dat toch in dit overgangsseizoen een merkelijke vooruitgang moet worden vastgesteld.

Wij hopen ook voor juli alle besluiten betreffende het komende seizoen te kunnen heffen en te laten publiceren in hte Belgisch Staatsblad.

Op dit ogenblik berusten bij het Belgisch Staatsblad reeds twee uitvoeringsbesluiten, waarvan mag verwacht worden dat zij uiterlijk begin volgende week zullen kunnen verschijnen.

(A pplaus op de banken van de meerderheid).

6. Vraag van de heer M. Coppieters tot de Eerste-minister over de werking van de vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Coppieters tot de Eerste Minister over de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden zal antwoorden namens de Eerste Minister.

De heer Coppieters heeft het woord.

DE HEER M. COPPIETERS *(op de tribune)* : Minjheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, dames en heren, ik wil deze vraag niet stellen zonder mijn ongenoegen te verhullen over de afwezigheid van de Eerste Minister gezien de aard, de inhoud en het karakter van deze vraag namelijk de tot op heden gesaboteerde vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Op 20 januari van dit jaar heb ik in deze Cultuurraad vragen gesteld over de installatie, de werkingsmogelijkheden en de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

In antwoord op die vragen verklaarde de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden het niet operationeel worden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie door de administratieve geplogenheden die een bepaalde tijd in beslag nemen en die dikwijls meer tijd vergen dan ons lief is.

De Minister kondigde in dit antwoord aan dat er 4 Nederlandstalige en 4 Franstalige personeelsleden zouden worden aangesteld en dat een gebouw voor de huisvesting van de commissie was gereserveerd en in orde werd gesteld.

Naar aanleiding van de bespreking in de Commissie voor het Reglement van het door collega De Beul eveneens op die dag ingediende voorstel van resolutie beloofde de regering dat de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie nog voor Pasen operationeel zou zijn.

Graag zou ik van de geachte Eerste Minister vernemen of de op 20 januari bedoelde personeelsleden reeds werden aangesteld en het bedoelde gebouw reeds ter beschikking is, en zo ja, of er

eventueel nog andere administratieve geplogenheden zijn waardoor de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie nog steeds niet operationeel is.

(Applaus op de banken van de Volksunie).

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden *op de tribune* : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb de eer het geacht lid mede te delen dat bedoeld gebouw door mij werd ingericht en ter beschikking staat van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie en haar personeel.

De regeling van de rechtstoestand van de voorzitters en van de leden van de Cultuurpactcommissie is vastgelegd in een (koninklijk besluit, dat heden ter ondertekening aan het Staatshoofd is voorgelegd.

Het nodige Nederlandstalig personeel werd door mij ter beschikking gesteld van de Cultuurpactcommissie.

Hun aanstellingsbesluiten zullen in de loop van de eerstvolgende weken in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt

De eedaflegging zal volgende week plaats vinden in de Cultuurraad.

De Cultuurpactcommissie zal op maandag 14 juni vergaderen.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer W. Jorissen tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over principieel verzet tegen wederopbouw van verdwenen of niet meer te herstellen gevels.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Jorissen tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over principieel verzet tegen wederopbouw van verdwenen of niet 'meer te herstellen gevels.

De HEER W. JORISSEN : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik betreur dat hoewel er een gedrukte tekst bestaat van mijn vraag, ik ze toch nog moet voorlezen. Ons reglement legt het ons op, dus zal ik er mij naar 'schikken.

Uitspraken van sommige leden van het kabinet van de Minister van Nederlandse Cultuur, alsof de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in principe gekant zou zijn tegen iedere heropbouw van verdwenen of niet meer te

herstellen gevels hebben beroering verwekt in kringen begaan met het behoud en de restauratie van ons historisch gebouwenpatrimonium.

Het „weg is weg”-beginsel is een onhoudbaar principe en gaat uit van een verkeerde interpretatie van het begrip authenticiteit.

Deze opvatting, destijds aangekleefd door een Borggrave d'Altena en thans nog door bepaalde architectenkringen in dit land, is achterhaald en wordt overigens door de feiten gelogenstraft.

Ze leidde trouwens tot een verkeerd begrip van „neo” stijl. Onder „neo” mag men niet verstaan de vernieuwing of de restauratie van bepaalde onderdelen of van het geheel van historisch waardevolle gebouwen. Zoniet zou men nog weinig niet-neo-gebouwen tellen, daar haast alle historische gebouwen op een 'bepaald ogenblik in de geschiedenis gerestaureerd worden.

„Neo” is een nabootsing van een (bepaalde stijl in een latere periode. Zo spreekt men van neo-Romaans en van neo-Gotiek voor gebouwen opgericht in de 19e of in het begin van de 20e eeuw, in nabootsing van of geïnspireerd door romaanse of gotische bouwwerken.

Uiteraard gebruikt men het begrip „neo” niet voor later, volgens de oorspronkelijke plannen opgerichte gebouwen, zoals het stadhuis van Mechele voltooid omstreeks 1900 volgens de 16e-eeuwse plannen van Rombout Keldermans.

Men heeft ook nooit gesproken over „neo” in verband met heel wat 'kerken en torens ervan die pas in de 19e eeuw voltooid werden volgens de oorspronkelijke plannen. Zo werden het middenschip en de 156 meter hoge toren van de dom van Keulen slechts voltooid volgens de oorspronkelijke plannen in de jaren 1842 tot 1880.

Goethe was een voorstander van die voltooiing, die hij echter gedurende zijn leven niet meer zou zien, want hij is in 1832 gestorven, meen ik.

Tal van andere kerken in het Duitse taalgebied, begonnen in de 13e en in de 14e eeuwen waarvan de werken werden stopgezet omstreeks 1500, crisistijd, werden pas voltooid in de 19e eeuw.

Zo werd de Domkirche te Ulm met de 161 meter hoge toren pas voltooid na 1875, de St.-Stefans Dom te Wenen eveneens pas na 1860 en hetzelfde geldt voor de Dom 'van Regensburg, het Stadhuis van Münster en de Frauenkirche te Nürnberg.

In ons 'eigen land hebben we de Brusselse Grote Markt in de laatste jaren van de 17e eeuw haast volledig opnieuw weten opbouwen. Dichterbij onze tijd werden de hallen van Ieper na de eerste wereldoorlog heropgebouwd en de kerk van Hoogstraten, een ander werk van Rombout Keldermans na de tweede wereldoorlog. Ook het gemeentehuis van Hoogstraten werd toen wederopgebouwd, evenals de romaanse hoofdkerk van Nijvel.

Wederopbouw na de jongste oorlog gebeurde eveneens in het buitenland. Zo de stadskernen van Danzig, Warschau en Breslau in Polen en van Pocitelj in Joegoslavië om alleen maar die te noemen.

Terecht ging men daar overal van het standpunt uit dat authenticiteit niet schuilt in de oude materialen, doch WC! in de vorm waarvan de materialen slechts de drager zijn.

Het is de vormgeving die authentiek moet zijn. Het volstaat dat men degelijke plannen of releves heeft of zelfs duidelijke foto's om die vormgeving opnieuw getrouw weer te geven.

Tot dit besluit zijn haast alle internationale congressen de jongste jaren gekomen.

DE HEER BOB COOLS : Dat is niet juist.

DE HEER A. JORTSSEN: In 1964 reeds, toen het Handvest van Venetië verscheen, ondertekend door deskundigen uit meer dan 60 landen. Al lag toen nog het zwaartepunt op het belang van het behoud van de historische kernen in hun geheel, toch waren er al enkele normen toepasselijk op de wederopbouw van monumenten,

De Unesco heeft besluiten gepubliceerd die rechtstreeks betrekking hebben op de wederopbouw van monumenten o.m. dat ze *in situ* moeten heropgebouwd worden en volgens betrouwbare documenten.

Men vindt dit in hun conventie van Venetië (1970), van Helsinki (1972) en Yogakarta (1973) waarbij van jaar tot jaar meer landen deze overeenkomst onderschreven. In de laatste twee overeenkomsten staat trouwens duidelijk dat wederopbouw van monumenten tot de factoren behoort die de kwaliteit van het stedelijk milieu bepalen en dat zulke factoren de voorrang moeten hebben boven alle andere. Op de congressen van Natuur- en Stedschoon te Antwerpen (1967) en Amsterdam (1968) kwam dezelfde idee tot uiting evenals op de congressen van Europa Nostra te Brussel (1970) en op het congres van de Raad van Europa in 1975 te Brugge waarop mevrouw de Minister aanwezig was. Toch worden er in ons land nog argumenten tegen deze stelling ontwikkeld, argumenten die vaak naast de kwestie zijn.

Het is zo, dat er in alle tijden gesloopt werd en vervangen door eigentijdse stijl, wat juist is en soms gelukkig. Alleen wanneer het ongelukkig was, kan men aan herstel denken. Dat deed men bij de wederopbouw van de oorspronkelijke romaanse toren van de hoofdkerk van Nijvel na de jongste oorlog. Heropbouw van verdwenen gebouwen zou het zoeken naar eigentijdse oplossingen verhinderen.

Of heropbouw zou elitair zijn, te duur en de oorspronkelijke bevolking verjagen, zoals een ander argument luidt.

Alsof men alles zou willen herbouwen en niet alleen het meest waardevolle, zodat men ruimte over heeft voor eigentijdse bouwwerken.

Anderzijds mogen waardevolle gebouwen wat kosten. Ze verhogen de waarde van het stadsbeeld. Zij zijn daarbij heel wat minder duur en mooier ook dan heel wat R.T.T.-gebouwen.

En dan is er een laatste argument en wel dat het resultaat van heropbouw een anachronistisch stadsbeeld zou vormen, een aard van openluchtmuseum dat alleen maar toeristen lokt.

Eenzijds is het duidelijk dat ook oude gebouwen een functie dienen te hebben, anderzijds moet toerisme niet *per se* schadelijk zijn. Het biedt ook economische voordelen. Consequent doorgetrokken zou deze redenering trouwens moeten leiden tot afbraak van bekende cultuursteden, zoals Venetië, Firenze, Amsterdam of Brugge.

Dat argument heeft dus slechts een betrekkelijke waarde.

Daarbij pleiten we niet voor pastichegevels en verkiezen we in zulke gevallen inderdaad moderne opvularchitectuur, als men maar de harmonie van het geheel eerbiedigt. Want dat laatste is belangrijk.

Invularchitectuur moet immers niet historiserend zijn.

In *concreto* bestaan er echter in sommige historische steden wel enkele mooie gevels waarvan releves, detailplannen of uitstekende foto's bewaard bleven. In hun natuurlijke omgeving mag het met uitgesloten zijn ze herop te bouwen. Danzig b.v. deed dat met heel wat gevels van Vlaamse, Mechelse bouwmeesters : zo van Antoon van Opbergen en van de gebroeders Van den Blocke, Denemarken eveneens met werk van Van Opbergen (Het slot van **Helsingør**) en in Nederland met werk van Rombout Keldermans.

Wij denken o.m. te Mechelen aan een beschermd gebouw van Rombout Keldermans, de „Lepelaar” op de Zoutwerf. Het werd na de jongste oorlog nog niet wederopgebouwd. De eer die het buitenland onze bouwmeesters bewijst, die eer gunnen wij hun niet. Nog een paar andere in deze eeuw verdwenen gevels zijn „De Sleutel” en „De Scheepvaart” te Mechelen aan de Dijle. Het eerste verdient een wederopbouw om zijn uitzonderlijke waarde, de andere twee zouden het verdienen omwille van de waarde van het geheel van de site. Zo deskundigen plannen voor zulke heropbouw koesteren, zou het onaanvaardbaar zijn dat de overheid dit zou verbieden.

Graag zouden we van mevrouw de minister vernemen wat haar standpunt is in dit vraagpunt ?
(*Applaus op de banken van de Volksunie*).

DE VOORZITTER : In akkoord met mevrouw de Minister en met instemming van de Raad zou ik

thans het woord willen verlenen aan de heer Cools. Geen bezwaar? (Neen).

De heer Cools heeft het woord.

DE HEER B. COOLS : Mijnheer de Voorzitter, het lag niet in mijn bedoeling het woord te vragen in dit debat. Na onze collega te hebben gehoord, meen ik echter enkele randbemerkingen te moeten formuleren.

Monumentenzorg is geen kunst, het is een wetenschap.

DE HEER W. JORISSEN : En een kunst !

DE HEER B. COOLS : Het spijt me, maar dan zijn wij niet dezelfde mening toegedaan.

In verband met monumentenzorg kunnen wij drie begrippen onderscheiden, nl. de neo, de reconstructie en de restauratie. U beweert dat reconstructie van gebouwen in alle handvesten die de jongste jaren met betrekking tot monumentenzorg zijn verschenen, zou worden beschouwd als „het” beleid. Ik moet dit echter tegenspreken. Ik heb trouwens praktisch al die congressen bijgewoond. Reconstructie is een vorm van monumentenzorg die vandaag het meest wordt betwist.

DE HEER W. JORISSEN : Inderdaad.

DE HEER B. COOLS : Wat aanvaardt men vandaag als mogelijke reconstructie? Ik zal dit illustreren met enkele voorbeelden die U toevallig ook heeft aangehaald.

Het is juist dat men in Duitsland — hoe kon het ook anders — gedurende bepaalde tijd is overgegaan tot reconstructie. U geeft het voorbeeld van Münster. Men is er echter gestopt met die brutale reconstructie omdat de reconstructie van een gebouw, van enkele gebouwen of van een marktplein kan verantwoord zijn om politieke, psychologische of historische redenen, doch niet om reden van monumentenzorg.

Te Danzig is men om louter politieke redenen overgegaan tot de reconstructie van het marktplein en van een straat. Te Antwerpen hebben wij een voorbeeld van reconstructie die verantwoord is om historische redenen. Het betreft nl. de heropbouw van de woning van Plantin, waarvoor wij nog steeds wachten op het dossier van Wens.

Mijnheer Jorissen, het begrip „weg is weg” moeten wij meer nuanceren. De restauratie van een woonhuis kan worden beschouwd als het verderzetten van de bouwgeschiedenis van dat huis. Een huis volledig afbreken om het nadien terug herop te bouwen, is geen vorm van monumentenzorg doch wel van neostijl. Wanneer iemand vraagt een huis

opnieuw te bouwen in neostijl, zal ik — als verantwoordelijke voor de stedenbouw te Antwerpen — wel de toelating geven doch ik beschouw dit niet als een vorm van monumentenzorg.

Die man bouwt een copie van iets dat ooit was. Telkens een gebouw verdwijnt, mogen wij de mensen echter niet aanmoedigen om dit opnieuw op te trekken in neostijl. Ter gelegenheid van de bespreking van het decreet op de monumentenzorg is toch duidelijk gebleken dat het begrip „monumentenzorg” latu sensu moet worden begrepen. In plaats van enkele gebouwen afzonderlijk te beschouwen moeten wij oog hebben voor het stadslandschap in zijn geheel, dit wil zeggen dat wij nauwkeurige stedenbouwkundige voorschriften moeten bepalen in de omgeving van gebouwen die oorspronkelijk zijn gebleven en die kunnen worden gerestaureerd.

Wij mogen de reconstructie met opleggen als „het” model van stedenbouwkundig patroon.

Mijnheer de Voorzitter, dit waren mijn opmerkingen die ik wenste te formuleren naar aanleiding van het betoog van de heer Jorissen.

DE HEER W. JORISSEN : Ik ben het praktisch volledig met U eens. U heeft mij enkel niet goed begrepen.

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, Mijne Heren, naar aanleiding van de behandeling van het decreet monumenten, stads- en dorpsgezichten in de Cultuurraad heeft de heer Jorissen reeds het probleem van de reconstructie van monumenten en o.m. van het gebouw „De Lepelaar” ter bespreking voorgelegd. Ik veroorloof mij dan ook mijn antwoord terzake in herinnering te brengen.

„Al onze historische ensembles zijn de vrucht van een eeuwenlange evolutie en creativiteit. Ik kan mij niet voorstellen dat de hedendaagse architecten niet meer in staat zouden zijn, om zoals hun voorgangers in harmonie met en met groot respect voor hetgeen er uit het verleden is overgebleven, verder creatief te zijn. Ik ben het dan ook eens met de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, die als principe (met alle relativiteitszin die geldt voor principes in verband met monumentenzorg) vooropstelt dat een restauratie moet gebeuren met respect voor de bouwgeschiedenis **dat** een zachte restauratie de voorkeur verdient boven harde restauratie, en aangepaste nieuwbouw boven reconstructie.

Ondertussen mogen wij niet vergeten dat ook de XXe eeuw een eigen taak heeft in het domein van de bouwkunst. Door de eeuwen heen zijn in de historische stadskernen verschillende bouwstijlen tot ontwikkeling gekomen. Zij braken met het verleden, maar niet met de beginselen van harmonie en goede smaak. Wij willen er bijzonder de nadruk op leggen dat de ontmenselijking van onze steden een gevolg is van het feit dat men het humane karakter van onze steden en stadsgezichten niet meer respecteert."

Ik wens nogmaals te herhalen dat ik in de regel geen voorstander ben van reconstructie. Naar aanleiding van de verplaatsing van sommige monumenten is reeds gebleken dat na de ontmanteling en de wederopbouw een groot deel van de authenticiteit verloren gaat. Het is bijna een onmogelijkheid een gebouw te reconstrueren, dat de vergelijking met het origineel kan doorstaan, vooral als de oorspronkelijke materialen en essentiële onderdelen niet meer bestaan. Wij stellen tot onze spijt vast dat vroeger ondernomen restauraties zo ingrijpend sommige monumenten hebben aangetast dat zij na de restauratie de eretitel van „monument" niet meer verdienen.

Reconstructie kan alleen in uitzonderlijke gevallen overwogen worden, Algemene regels kunnen hiervoor niet uitgevaardigd worden. Elk geval zal afzonderlijk moeten behandeld worden.

Bovendien zijn wij in Vlaanderen nog zeer rijk aan goede en authentieke monumenten, en wanneer kredieten beschikbaar zijn voor monumentenzorg moeten deze eerst en uitsluitend aangewend worden voor de nog bestaande monumenten. Reconstrueren blijft nog altijd mogelijk wanneer alles gerestaureerd is.

Monumentenzorg is niet alleen zorg voor een monument — een monument staat niet alleen — maar ook van de omgeving. In het geval van de reconstructie van gebouwen die sinds lang verdwenen zijn, rijst de vraag of de omgeving inmiddels niet zodanig geëvolueerd is dat het verdwenen monument na de reconstructie er niet als een anachronisme zal bijstaan.

Ik meen evenwel dat het probleem van de reconstructie zich minder en minder zal voordoen. Wanneer wij er zullen in slagen het decreet van 3 maart 1976 in zijn volle draagwijdte toe te passen zullen de monumenten beter beschermd worden en zal niemand nog de kans krijgen om een monument af te breken met de vage belofte het elders terug op te bouwen.

Ik moge tot slot nogmaals besluiten met een verwijzing naar mijn uiteenzetting in de Cultuurraad bij de bespreking van het decreet, waarbij ik stelde :

„Bij monumentenzorg en -restauratie kan niet worden uitgegaan van op voorhand vast te stellen pas-

klare formules of trukjes. Elk geval op zich moet op een geëigende manier en op een creatieve wijze worden benaderd."

Alhoewel ik dus in de regel geen voorstander ben van reconstructie kan het in uitzonderlijke en wel bepaalde gevallen voorkomen dat reconstructie verantwoord is. Dit heeft zich o.m. voorgedaan n.a.v. globale verwoesting door oorlogsgeweld of natuurrampen. Dit heeft zich voorgedaan in Vlaamse steden en in bepaalde Duitse en Poolse steden na de tweede wereldoorlog.

Ik wil de heer Cools bijtreden die zei dat zoiets vaak gebeurde om politieke of historisch-politieke redenen, zoals b.v. in Warschau. Dit kan ook groeien uit louter historische gronden, zoals het reeds geciteerde voorbeeld van het huis Plantijn. Toch 'blijft steeds de vraag gesteld of reconstructie de enige oplossing moet zijn. Immers, onze voorouders zijn er in de voorbije eeuwen in geslaagd met zeer uiteenlopende 'bouwstijlen toch een harmonisch geheel te creëren, dat nu onze verwondering en onze (bewondering blijft afdwingen. Er is geen enkele stad die slechts historische monumenten 'heeft uit één bouwperiode.

Is het per definitie uitgesloten dat eigentijdse architectuur niet kan samengaan met de architectuur uit de voorbije eeuwen ? Vanzelfsprekend moeten dan bepaalde normen geëerbiedigd worden.

Wat er ook van zij, indien redenen aanwezig zijn om tot reconstructie over te gaan, dan moet met alle argumenten rekening worden gehouden. In dat geval doen de initiatiefnemers er best aan zo vroeg mogelijk contact te aemen met de Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen, die mij, na advies van de Koninklijke Commissie, het dossier voor beslissing zal voorleggen.

De heer Bob Cools heeft dan een onderscheid gemaakt — ik ben ervan overtuigd dat hij en de heer Jorissen het eens zijn — tussen reconstructie en restauratie. Wanneer iets dat niet meer bestaat terug wordt opgebouwd, spreekt men van herconstrueren. En zoiets is inderdaad niet zinnig tenzij in zeer uitzonderlijke omstandigheden die wij hebben aangehaald.

Over het algemeen is reconstructie niet de aangewezen weg, maar in uitzonderlijke gevallen waarvoor de heer Jorissen aandacht heeft gevraagd, heeft dit wel zin, bijvoorbeeld, om historische redenen, om politieke redenen en vooral met het doel de omgeving te bewaren om een bepaald monument terug volledig tot zijn recht te laten komen.

Wij nemen ons dan ook voor om de vragen van de heer Jorissen voor een grondige bespreking voor te leggen aan de Commissie voor Monumenten en Landschappen. (*Applaus op de banken van de meerderheid*).

DE VOORZITTER : De heer Jorissen heeft het woord.

DE HEER JORISSEN : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, ik ben niet ontgoocheld over het antwoord van mevrouw de Minister. Het verheugt mij dat zij mij uiteindelijk toch voldoening heeft geschonken wat betreft mijn vraag. Ik was wel even teleurgesteld, dat mijn collega en aanvankelijk ook mevrouw de Minister, feitelijk niet goed schenen begrepen te hebben wat ik juist wilde. Ik wens hier met door te gaan voor iemand die wenst dat alle historische gebouwen die ooit hebben bestaan, zouden worden gereconstrueerd. Voor de stad Mechelen zou dat slaan op honderden gebouwen.

Ik heb alleen voorgesteld dat men niet elke reconstructie zou verbieden van merkwaardige gebouwen die van 'belang waren of die, zoals De Lepelaar te Mechelen, door de oorlogscmmandigheden zijn verdwenen. Dit gebouw werd gebombardeerd in 1944.

Ik kan U verzekeren dat op de plaats waar De Lepelaar stond het historisch karakter van de omgeving voldoende goed is bewaard, **dat dit gebouw** daar niet eenzaam zou staan als iets uit historische tijden temidden van moderne gebouwen.

Ik hoop dat wij niet verkeerd worden begrepen. Onze tekst is duidelijk voor wie hem rustig wil herlezen. Mijn verzoek was dat men niet zou belleten gebouwen die merkwaardig waren te reconstrueren. Men moet in bepaalde en uitzonderlijke omstandigheden behoorlijk kunnen reconstrueren. De stelling „weg is weg” mag niet te absoluut worden verdedigd. Reconstructie moet mogelijk zijn wanneer na een verantwoorde studie mocht blijken dat ze iets zou bijdragen tot de waarde van het geheel.

Ik kan mij niet akkoord verklaren met de stelling dat een reconstructie *perse* een historische fout zou zijn en dat zij niet de geest zou kunnen weergeven van hetgeen het gebouw zou zijn geweest mocht het in de oorspronkelijke tijd zou zijn opge-

trokken. Wij zouden dan immers nog zeer weinig gebouwen omwille van hun historische waarde kunnen bewonderen. Zo voel ik mij helemaal niet gestoord dat het bijzonder merkwaardig stadhuis van Mechelen pas omstreeks 1900 werd voltooid. Het verschil is niet zo groot. Hetzelfde geldt voor de Dom van Keulen. De meeste mensen weten trouwens niet eens dat het grootste gedeelte ervan pas in de 19de eeuw werd gebouwd. Dergelijke gebouwen ziet men niet anders dan de gebouwen die werden opgetrokken in de tijd dat de plannen ervoor werden gemaakt.

Mevrouw de Minister, ik ben blij dat we mekaar **goed** begrepen hebben. Ik ben U dankbaar voor het antwoord dat U de reconstructie met uitsluit. Het spreekt vanzelf dat, als wij tot reconstructie overgaan het pas na grondige studie moet gebeuren en dat het gebouw ook de moeite waard moet zijn. Ik ben ermee akkoord dat we in principe allereerst aan restauratie moeten denken van wat nog restoureerbaar is en dat slechts bij uitzondering tot reconstructie dient te worden overgegaan.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, de volgende vergadering heeft plaats op dinsdag 15 juni 1976.

Ik stel voor het bepalen van de agenda voor de volgende vergadering aan uw Voorzitter en aan het Bureau over te laten. (*Instemming*)

— *De vergadering wordt gesloten om 17 uur.*

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heer E. Cooreman, L. Cantillon en mevrouw G. De Kegel.

BIJLAGEN RIJ DE HANDELINGEN
NR. 10 VAN 1 JUNI 1976

BEGROTINGSTABELLEN

**ONTWERP VAN DECREET
HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE CULTURELE ZAKEN
VAN DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP
VOOR HET BEGROTINGS JAAR 1976**

SECTOR VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

TABEL

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
SECTOR MIDDENSTAND.				
Deel I.				
Onderwijs.				
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomstenoverdrachten aan het vrij onderwijs.				
44.01	Subsidies voor de vakopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen	378,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	378,8	—	—
	Totaal voor Deel I — Onderwijs ,	378,8	—	—
Deel II.				
Permanente vorming.				
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomstenoverdrachten aan het vrij onderwijs.				
44.02	Vergoedingen voor sociale promotie aan de jonge zelfstandigen en helpers	0,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	0,3	—	—
	Totaal voor Deel II — Permanente vorming	0,3	—	—
Deel IV.				
Diversen.				
HOOFDSTUK 01.				
DI VERSEN.				
01.01	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele s tijging van het indexcijfer der consumptieprijsen en uit de sociale programmatie	0,6	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 0	0,6	—	—
	Totaal voor Deel IV	0,6	—	—
	Totaal voor Titel I. — Lopende uitgaven van de Sector Middenstand	379,7	—	—

**ONTWERP VAN DECREET
HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE CULTURELE ZAKEN
VAN DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP
VOOR HET BEGROTINGS JAAR 1976**

SECTOR VERKEERSWEZEN

TABEL

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art. •	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
	Deel 1. — Onderwijs.			
	Sectie 1. — Onderwijs.			
	HOOFDSTUK I.			
	CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.			
	(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.)			
	§ 1. Lonen en sociale lasten.			
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzonder functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel in dienst door werkongeval getroffen)	6,9	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	0,2	—	—
	Totaal voor § 1	7,1	—	—
	§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.			
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	0,1	—	—
12.02	Water, stoom, gas en elektriciteit. — Andere verbruiksuitgaven. — Frantering van brieven. — Telegrammen. — Abonnementen op de telefoon en telefoongesprekken. — Vervoer. — Belastingen. — Retributies	0,1	—	—
12.03	Onderhoudsuitgaven van lokalen, meubilair, materieel en machines. — Aanschaffen van werken en publikaties. — Abonnementen op dagbladen en officiële publikaties. — Kleine uitgaven voor materieel, bureaubenodigdheden, drukwerken, inbindingen en onderhoudsprodukten. — Huur van roerende goederen (met inbegrip van mecanografische installaties). — Publikaties door het Departement	0,1	—	—
2.04	Vaste en vloeibare brandstoffen geleverd door bemiddeling van het C.B.B.	0,2	—	—
2.05	Bureaubenodigdheden, papier, drukwerken, inbindingen, geleverd door bemiddeling van het C.B.B.	0,1	—	—
2.10	Allerhande ver oedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,1	—	—
2.12	Andere kleine bestuursuitgaven (de receptiekosten inbegrepen)	0,1	—	—
2.22	Ter beschikking stelling van een oefenschip voor de zeevisserischolen	4,6	—	—
1.23	Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart : werkingskosten van de Rijkszeevervisserijschool	0,7	—	—
	Totaal voor § 2	6,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	13,2	—	—

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.01	Allerhande schadevergoedingen aan derden voortvloeiend uit het opnemen door de Staat van zijn verantwoordelijkheid ten overstaan van door zijn organen en door zijn bedienden gepleegde daden (pro memorie)	—	—	—
33.02	Prijzen en premïen aan de leerlingen van de zeevisseriëscholen	0,2	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	0,2	—	—
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
43.02	Toelage aan de stedelijke school voor zeevaartonderwijs	6,2	—	—
	Totaal voor artikel 43	6,2	—	—
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs.				
44.01	Toelage aan het Koninklijk Werk « Ibis »	15,5	—	—
44.02	Toelagen aan de vrije scholen voor zeevaartonderwijs	14,5	—	—
44.04	Toelagen aan de schippersscholen	0,1	—	—
	Totaal voor de artikelen 44	30,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	36,3	—	—
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSEN.				
01.01	Zeewezen en binnenvaart : Exploitatie van de Rijkszeevisseriëschool en huur van een oefenschip. Materieel, meubilair voor keukens, klassen, refters, slaapzalen, enz. Onderhoud der leerlingen (voeding, uitrusting, medische verzorging, enz.) (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	—	—	—
	Totaal voor Deel 1. — Onderwijs	49,7	—	—
Deel II. — Permanente vorming.				
Sectie II. — Commissariaat-Generaal voor Toerisme.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.20	Commissariaat-Generaal voor Toerisme : Publiciteit, propaganda, tentoonstellingen (met inbegrip van de receptiekosten van dagbladschrijvers, houders van reisagentschappen en Belgische en buitenlandse personaliteiten)	91,8	—	—
12.21	Uitgaven voortspruitend uit het ondernemen van marktstudies en bijzondere akties ten bate van de vakantiespreiding	2,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	93,8	—	—

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.02	Toelagen aan de verenigingen en gewestelijke groeperingen van verenigingen voor vreemdelingenverkeer, aan de provinciale toeristische federaties en aan toeristische liga's en verenigingen	13,0	—	—
	Totaal voor artikel 33	13,0	—	—
Inkomensoverdrachten aan het buitenland.				
34.01	Toelagen aan internationale organismen voor toerisme, bijdragen, deelnemingen , enz.	3,1	—	—
3	Totaal voor artikel 34	3,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	16,1	—	—
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.01	Toelagen aan de verenigingen voor sociaal toerisme	0,5	—	—
	Totaal voor artikel 41	0,5	—	—
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
43.01	Toelagen aan de waterkuroorden	0,9	—	—
	Totaal voor artikel 43	0,9	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	1,4	—	—
	Totaal voor Sectie II. — Commissariaat-Generaal voor Toerisme	111,3	—	—
Sectie III. — Luchtvaart.				
HOOFDSTUK 1.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.20	Toelage aan privé-rechtelijke verenigingen ter bevordering van het zweefvliegen gevestigd in het Vlaamse landsgedeelte	3,0	—	—
	Totaal voor § 2	3,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	3,0	—	—

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomstenoverdrachten aan pczinnen.				
33.03	Tussenkost van de Staat ten bate van verenigingen voor luchtvaartvui- garisatie	0,3	—	—
33.04	Beurzen, prijzen, leningen	0,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 111	0,4	—	—
	Totaal voor Sectie 111. — Luchtvaart	3,4	—	—
Sectie IV. — Zeewezen en binnenvaart.				
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomstenoverdrachten aan gezinnen.				
33.02	Toelage aan de opvoedende werken ten bate van de zeelieden en van de marinejeugd	0,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	0,3	—	—
	Totaal voor Sectie IV. — Zeewezen en binnenvaart	0,3	—	—
	Totaal voor Deel II. — Permanente vorming	115,0	—	—
Deel IV. — Diversen.				
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSEN.				
Niet economisch verdcld.				
01.01	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consump- tieprijzen en uit de sociale programmatie	1,2	—	—
	Totaal voor Deel IV. — Diversen	1,2	—	—
	Totaal voor Titel I. — Lopende uitgaven	165,9	—	—

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Deel I. — Onderwijs.				
HOOFDSTUK VII.				
INVESTERINGEN (CIVIEL).				
Aankoop van duurzame roerende goederen.				
74.01	Aankoop van machines, meubilair en allerhande materieel door bemiddeling van het C.B.B.	0,1	—	—
74.03	Aankoop van meubilair en allerhande materieel niet leverbaar door het C.B.B.	0,2	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,3	—	—
	Totaal voor Deel I. — Onderwijs	0,3	—	—
Deel II. — Permanente vorming.				
HOOFDSTUK V.				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Vermogensoverdrachten aan bedrijven.				
51.01	Toekenning van premies ter bevordering van de modernisering of van de bouw van hotelinrichtingen	15,0	—	—
51.02	Premies voor modernisering, aanleg en uitbreiding van kampeerterrinen . . .	10,0	—	—
51.11	Tussenkoms van de Staat in het raam van de reglementering betreffende het verlenen van de subsidies voor de bevordering van het sociaal toerisme :			
	1. Loonarbeiders	—	128,0	139,0
	2. Zelfstandigen	—	—	—
51.12	Tussenkoms van de Staat in de financiering van aankopen en van werken die bijdragen tot de ontwikkeling van de regionale toeristische uitrusting.	—	163,0	181,0
	Totaal voor hoofdstuk V	25,0	291,0	320,0
HOOFDSTUK VII.				
INVESTERINGEN (CIVIEL).				
Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland.				
71.01	Aankoop van terreinen en gebouwen, allerhande constructies, uitrustingen en aanpassingen met het oog op het oprichten van toeristische centra en jeugdherbergen	—	80,0	80,0
	Totaal voor hoofdstuk VII	—	80,0	80,0
	Totaal voor Deel II. — Permanente vorming	25,0	371,0	400,0
	Totaal voor Titel II. — Kapitaaluitgaven	25,3	371,0	400,0
	Algemeen totaal voor de Nederlandse Cultuur — Sector Verkeerswezen (Titels I en II)	191,2	371,0	400,0

**ONTWERP VAN DECREET
HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE CULTURELE ZAKEN
VAN DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP
VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1976**

SECTOR MIDDENSTAND

TABEL

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
SECTOR VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN.				
Deel I.				
Onderwijs.				
Sectie I. — Volksgezondheid.				
HOOFDSTUK I.				
LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.42	Uitgaven in verband met het medisch schooltoezicht	348,3		
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	16,0		
	Totaal voor hoofdstuk I	348,3	—	—
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomstenoverdrachten aan gezinnen.				
33.40	Tenlasteneming door de Staat van :			
	— de onderwijskosten en studietoelagen bedoeld bij artikelen 11, 12 en 13 van de wet van 28 juni 1956;			
	— de onderwijskosten der wezen bedoeld bij artikel 14 van de wet van 28 juni 1956 voornoemd	0,4	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	0,1		
	Totaal voor hoofdstuk III	0,4	—	—
	Totaal voor Sectie I. — Volksgezondheid	348,7	—	—
	Totaal voor Deel I. — Onderwijs	348,7	—	—
Deel II.				
Permanente vorming.				
Sectie I. — Volksgezondheid.				
HOOFDSTUK I.				
LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.40	Voorlichting inzake anticonceptie	14,7	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	1,5	—	—
12.44	Werken in de door het Departement gebouwde jeugdherbergen van de Staat	1,3	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	—	—	—

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnantieskredieten
12.46	Uitgaven in verband met de medische sportcontrole	15,0	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	1,0	—	—
	Totaal voor § 2	31,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk I	31,0	—	—
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.44	Overdrachten aan het vverkingsfonds van het « Domein Hofstade-Strand » ten einde het in de mogelijkheid te stellen de kosten te dekken van leve- ringen, werken, lonen, diensten en prestaties van alle aard die betrekking hebben op de werking en het onderhoud van het domein	2,3	—	—
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen.				
43.44	Toelagen aan de gewestelijke en lokale openbare besturen als staatstussen- komst in de lasten der intresten van de door deze besturen aangeane leningen bij het Gemeentekrediet van België voor de financiering van werken op het stuk van sportinfrastructuur (toepassing van het konink- lijk besluit van 22 oktober 1959) (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	2,3	—	—
	Totaal voor Sectie 1. — Volksgezondheid	33,3	—	—
Sectie II. — Gezin.				
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.44	Toelagen aan organismen die cursussen, voordrachten en studiedagen inrichten met het doel de opleiding tot het gezinsleven te bevorderen	47,3	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	2,9	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	47,3	—	—
	Totaal voor Sectie II. — Gezin	47,3	—	—
	Totaal voor Deel II. — Permanente vorming	80,6	—	—
Deel IV.				
Diversen.				
HOOFDSTUK 01.				
DIVERSEN.				
Niet economisch verdeeld.				
01.40	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der con- sumptieprijzen en uit de sociale programmatie	12,2	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	12,2	—	—
	Totaal voor Deel IV. — Diversen	12,2	—	—
	Totaal voor Titel I. — Lopende uitgaven van de Sector Volksgezondheid en Gezin	441,5	—	—

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Deel II.				
Permanente vorming.				
Sectie I. — Volksgezondheid.				
HOOFDSTUK V.				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Vermogensoverdrachten aan gezinnen.				
52.44	Subsidies aan private organismen voor het bouwen, verbouwen, vergroten of inrichten van speelpleinen (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk V	—	—	—
HOOFDSTUK VI.				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Vermogensoverdrachten aan fondsen en openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
61.44	Overdracht aan het Bedrijfsfonds van het « Domein Hofstade-Strand » voor de uitbreiding, de uitvoering van werken en het aankopen van duurzame goederen	25,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VI	25,0	—	—
HOOFDSTUK VII.				
INVESTERINGEN (CIVIEL).				
Aankoop van duurzame roerende goederen.				
74.03	Aankoop van meubilair en allerhande materiaal niet leverbaar door het C. B. B. :			
	2. Jeugdherbergen van de Staat	0,2	—	—
	Waarvan voor Brussel-Hoofdstad	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,2	—	—
	Totaal voor Sectie I. — Volksgezondheid	25,2	—	—
	Totaal voor Titel II. — Kapitaaluitgaven van de Sector Volksgezondheid	25,2	—	—
	Totaal voor Titels 1 en II	466,7	—	—

TITEL IV. — AFZONDERLIJKE SECTIE.

(In duizenden franken)

Art.	Litt.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1976	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo Op 31 december 1976
70	44	A	Domein Hofstade-Strand — Bedrijfsfonds :	35 285			17 785
			Saldo's	35 285			17 785
			Ontvangsten :				
			— van budgettaire oorsprong :				
			— artikel 41.44 van de lopende uitgaven				2 300
			— artikel 61.44 van de kapitaaluitgaven				25 000
			— bijzondere :				
			— niet-patrimoniale				4 000
			Uitgaven :		31 300		
			1" niet-patrimoniale ..				12 000
			2" patrimoniale				36 500
			Totalen voor hoofdstuk 1	35 285	31 300	48 500	17 785
			Totalen voor Sectie II	35 285	31 300	48 500	17 785
			Totalen voor Titel IV — Afzonderlijke Sectie van de Sector Volksgezondheid en Gezin	35 285	31 300	48 500	17 785

**ONTWERP VAN DECREET
HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE CULTURELE ZAKEN
VAN DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP
VOOR HET BEGROTINGS JAAR 1976**

SECTOR LANDBOUW

TABEL

TITEL 1. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
	Deel 1.			
	Onderwijs.			
	Sectie II.			
	Eigenlijk Ministerie van Landbouw.			
	HOOFDSTUK 1.			
	CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.			
	(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.)			
	§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.			
12.22	Scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn : uitgaven van alle aard in verband met activiteiten ingericht door het Ministerie van Landbouw (inbegrepen die der vorige jaren)	0,5	—	—
	Totaal voor § 2	0,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	0,5	—	—
	HOOFDSTUK IV.			
	INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.			
	Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs.			
44.20	Toelagen voor de scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn : tussenkomst in de kosten van uitwisseling van jonge Belgische en vreemde landbouwers, alsook in de kosten van studiereizen naar het buitenland van jonge landbouwers, beroepslandbouwers of hun vertegenwoordigers	11,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	11,7	—	—
	HOOFDSTUK 01.			
	DIVERSEN.			
01.01	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de gehele begroting, voortvloeiend uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de socialé programmatie	0,4	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	0,4	—	—
	Totaal voor Sectie II. — Eigenlijk Ministerie van Landbouw	12,6	—	—
	Totaal voor Deel I. — Onderwijs	12,6	—	—

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Deel II.				
Permanente vorming.				
Sectie II.				
Eigenlijk Ministerie van Landbouw.				
HOOFDSTUK I.				
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN.				
(LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.)				
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten.				
12.03	Publikaties van de Dienst Onderwijs, voorlichting, documentatie, vulgarisatie	2,5	—	—
12.23	Audio-visueel materieel : onderhoud, huur. — Films, diapositieven, foto's : huur, aanpassing, doubleren, projectie, auteursrechten voor films en platen. — Maken van diapositieven	0,3	—	—
	Totaal voor § 2	2,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk I	2,8	—	—
HOOFDSTUK III.				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN.				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen.				
33.20	Toekenning van een vergoeding van sociale promotie aan de landbouwers en hun helpers	1,2	—	—
33.21	Toelagen aan tuinbouwliehebbersverenigingen:			
	— aan de Koninklijke Maatschappij Nationaal Werk van de Akker en de Haard — Verbond van Volkstuinen (Nederlandstalige secties)	0,15	—	—
	— aan het Koninklijk Verbond der Tuinbouwmaatschappijen van België (Nederlandstalige secties)	0,15	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	1,5	—	—
	Totaal voor Sectie II. — Eigenlijk Ministerie van Landbouw	4,3	—	—
	Totaal voor Deel II. — Permanente vorming	4,3	—	—
	Totaal voor Titel I. — Lopende uitgaven van de Sector Landbouw	16,9	—	—

TITEL II. — KAPITAALUITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
	Deel II.			
	Permanente vorming.			
	Sectie II.			
	Eigenlijk Ministerie van Landbouw			
	HOOFDSTUK VII			
	INVESTERINGEN (CIVIEL).			
	Aankoop van duurzame roerende goederen.			
74.03	Aankoop van materieel niet leverbaar door het C.B.B.	0,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	0,3	—	—
	Totaal voor Sectie II. — Eigenlijk Ministerie van Landbouw	0,3	—	—
	Totaal voor Deel II. — Permanente vorming	0,3	—	—
	Totaal voor Titel II. — Kapitaaluitgaven van de Sector Landbouw	0,3	—	—
	Totaal voor de Sector Landbouw (Titels 1 en II)	17,2	—	—

**ONTWERP VAN DECREET
HOUDENDE DE BEGROTING. VAN DE CULTURELE ZAKEN
VAN DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP
VOOR HET BEGROTINGS JAAR 1976**

SECTOR ECONOMISCHE ZAKEN

TABEL

TITEL I. — LOPENDE UITGAVEN.

(In miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Deel I.				
Onderwijs.				
Sectie I. — Wetenschappelijk onderzoek.				
HOOFDSTUK IV.				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID.				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter.				
41.01	Subsidie aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nivverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.)	70,0	—	—
41.07	Subsidie aan het Interuniversitair College <i>voor</i> Doctorale Studies in Managementwetenschappen	9,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	79,0	—	—
	Totaal voor Sectie I. — Wetenschappelijk onderzoek	79,0	—	—
	Totaal voor Titel I. — Lopende uitgaven	79,0	—	—

Ons bekend om te worden gevoegd
bij Ons besluit van 28 november 1975.

BOUDEWIJN

VAN KONINGSWEGE :

De Eerste Minister,

L. TINDEMANS

De Minister van Financiën,

W. DE CLERCQ

De Minister van Economische Zaken,

F. HERMAN

De Staatssecretaris voor Begroting,

G. GEENS